

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«Товарознавча експертиза та митне оформлення імпорту
посудомийних машин»**

Студентки 2 курсу 8 м групи
спеціальності 076

«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації
«Митна справа»

Скорик Тетяни
Василівни

Науковий керівник
к.х.н., доцент

Калуга Ніна
Василівна

Науковий консультант
к.т.н., доцент

Галько Світлана
Василівна

Гарант освітньої програми
д.т.н., професор

Мережко Ніна
Василівна

Київ 2018

АНОТАЦІЯ

Скорик Т.В. Товарознавча експертиза та митне оформлення імпорту посудомийних машин.

У роботі проаналізовано законодавчо-нормативну базу проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин для митних цілей, порядок здійснення митних формальностей.

Проаналізовано класифікацію посудомийних машин згідно з УКТЗЕД, стан ринку товару. Зроблено товарознавчу характеристику асортименту посудомийних машин. Обґрунтовано вибір критеріїв, засобів та методів ідентифікації товару. Наведено та проаналізовано результати товарознавчої експертизи зразків посудомийних машин.

Визначено митну вартість, нараховано митні платежі при імпорті посудомийних машин. Вивчено особливості виконання митних формальностей та здійснення митного оформлення посудомийних машин. Внесені практичні пропозиції щодо мінімізації митних ризиків при митному оформленні посудомийних машин.

Ключові слова: імпорт, посудомийні машини, митні формальності, митне оформлення, митні платежі, товарознавча експертиза.

SUMMARY

Skoryk T.V. Commodity examination and customs clearance of import of dishwashers.

Legislative and normative basis for conducting commodity examination of dishwashers for customs purposes, and the procedure for the implementation of customs formalities are analyzed in the paper.

Classification of dishwashers according to Ukrainian Classification of Goods for Foreign Economic Activity, the state of the commodity market is analyzed. The

commodity characteristics of the assortment of dishwashers are made. The choice of criteria, means and methods of identification of goods is substantiated. The results of commodity examination of samples of dishwashers are presented and analyzed.

The customs value of imported dishwasher is determined, customs payments are calculated at the import of dishwashers. The features of customs formalities and customs clearance of dishwashers were studied. Practical proposals on minimizing customs risks during customs clearance of dishwashers are presented.

Key words: import, dishwashers, customs formalities, customs clearance, customs payments, commodity examination.

Зміст

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ ПОСУДОМИЙНИХ МАШИН.....	11
1.1. Стан і динаміка ринку посудомийних машин в Україні та світі	11
1.2. Аналіз законодавчо-нормативної бази здійснення митного оформлення посудомийних машин при імпорті.....	16
1.3. Вимоги до якості та безпечності посудомийних машин.....	23
1.4. Регламент проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин для митних цілей.....	30
РОЗДІЛ 2.АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ТА ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ПОСУДОМИЙНИХ МАШИН	39
2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження.....	39
2.2. Товарознавча характеристика асортиментупосудомийних машин	44
2.3. Розробка критеріїв, засобів і методів ідентифікації посудомийних машин для митних цілей.....	56
2.4. Товарознавча експертизапосудомийних машин та оформлення її результатів.....	59
РОЗДІЛ 3.МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ ПОСУДОМИЙНИХ МАШИН	64
3.1. Визначення коду посудомийних машин згідно з УКТЗЕД.....	64
3.2. Визначення митної вартості та оподаткування посудомийних машин при імпорті.....	69
3.3. Аналіз митного оформлення імпорту посудомийних машин згідно з митною декларацією	76
3.4. Запобігання митним ризикам при митному оформленні посудомийних машин.....	82
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	93
ДОДАТКИ.....	102

ВСТУП

Посудомийна машина - електромеханічна установка для автоматичного миття посуду, яка застосовується як у закладах громадського харчування, так і в домашніх умовах. Посудомийна машина підключається до електромережі, водопроводу і каналізації.

Актуальність даної теми обумовлена тим, що на даний момент посудомийні машини на ринку представлені безліччю відомих брендів, які добре зарекомендували себе: AEG, Ariston, Bosch, Candy, Miele, Electrolux, Indesit, Siemenes, Whirpool.

Сучасний асортимент посудомийних машин розширюється досить швидко – їх різноманітність досягається за рахунок технічних параметрів, основних та додаткових функцій тощо.

Оскільки на українському досить великий асортимент посудомийних машин саме іноземного виробництва, спостерігається досить значима різниця у діапазоні роздрібних та оптових цін на цей товар, а, значить, величина митної вартості посудомийних машин значною мірою залежить від їх технічних характеристик та якості.

Саме тому важливим питанням при митному оформленні є проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин, яка передбачає встановлення їх характеристик, визначення для класифікації згідно з УКТЗЕД та, як наслідок, правильного визначення їх вартості.

Об'єктом дослідження є посудомийні машини, що переміщуються через митний кордон України в режимі імпорту.

Предмет дослідження: критерії, методи та особливості проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин при імпорті, а також порядок здійснення їх митного оформлення згідно з митною декларацією.

Метою даної кваліфікаційної роботи є аналіз здійснення митного оформлення, особливостей проведення товарознавчої експертизи

посудомийних машин при імпорті, а також розроблення пропозицій щодо запобігання митним ризикам при їх ввезенні на митну територію України.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні **завдання**:

- проаналізувати законодавчо-нормативну базу здійснення митного оформлення посудомийних машин при імпорті;
- визначити вимоги до якості та безпечності посудомийних машин;
- описати регламент проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин для митних цілей;
- охарактеризувати асортимент посудомийних машин, що переміщується через митний кордон України;
- здійснити вибір критеріїв, методів та засобів ідентифікації посудомийних машин;
- розглянути процедуру товарознавчої експертизи посудомийних машин та оформлення її результатів;
- визначити код посудомийних машин згідно з УКТЗЕД;
- ознайомитись з процедурою визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті посудомийних машин;
- проаналізувати процедуру митного оформлення посудомийних машин в режимі імпорту;
- розробити пропозиції по запобіганню митним ризикам при імпорті посудомийних машин.

Методи дослідження: емпіричні (експерименти, вимірювання) та теоретичні (опрацювання наукових робіт, законодавчо-правових документів, стандартів) методи.

Наукова новизна випускної кваліфікаційної роботи полягає в розробці критеріїв, методів та засобів для проведення ідентифікаційної експертизи посудомийних машин в режимі імпорту.

Практична цінність. Розроблені критерії ідентифікації посудомийних машин можуть бути застосовані в експертних підрозділах Департаменту

податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України при товарознавчій експертизі посудомийних машин для митних цілей.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження були викладені та обговорені на Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підприємства, торгівлі та маркетингу», за темою: «Запобігання митним ризикам при митному оформленні посудомийних машин», Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, березень 2018.

Публікації. За результатами досліджень опублікована стаття у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ 2018 року на тему «Товарознавча експертиза посудомийних машин» у частині збірника наукових статей». / Скорик Т.В. // Збірник наукових статей студентів КНТЕУ «Управління безпечністю, якістю та експертиза товарів» Ч. / відп. ред. В.А.Осика. – К : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – Ч. 2. – С. 236-243 [60].

Структура та обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків.

Випускна кваліфікаційна робота викладена на 102 сторінках машинописного тексту, включає 9 таблиць, 13 рисунків, 9 додатків. Список використаних джерел становить 63 найменування.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ ПОСУДОМИЙНИХ МАШИН

1.1. Стан і динаміка ринку посудомийних машин в Україні та світі

Нині на українському ринку побутової техніки представлено понад 130 різних моделей посудомийних машин: звичайні (мобільні), із можливістю часткової вбудови у кухонний гарнітур та повністю вбудовані у фасад кухні. Вітчизняні компанії посудомийні машини майже не виробляють, тому цей сегмент ринку цілком зайнятий продукцією іноземних брендів.

Ринок продажу посудомийних машин в Україні досить привабливий, це обумовлюється його стабільним розширенням, зростаючим інтересом до даної продукції, доступністю кредитування, високими обсягами продажів, низькими бар'єрами для входу на даний ринок. Ринок посудомийних машин порівняно з ринками іншої великогабаритної побутової техніки (холодильники, газові плити, пральні машини) відносно молодий.

Аналіз статистичних даних показав, що вітчизняний ринок посудомийних машин формується переважно за рахунок імпорту. Сектор автоматичних посудомийних машин на ринку практично на 99% зайнятий імпортною технікою. Якщо у 2013 році обсяги експорту були 23502 тис. дол. США, то у 2017 році - 15741 тис. дол. США, тобто показник експорту в порівнянні з 2013 роком знизився на 33%. З кожним роком експорт знижується (рис.1.1) [59].

Виробництво посудомийних машин здійснюється на ряді підприємств України з імпортних машинокомплектів. Власного виробництва посудомийних машин з повним технологічним циклом виготовлення в Україні в даний час немає [38].

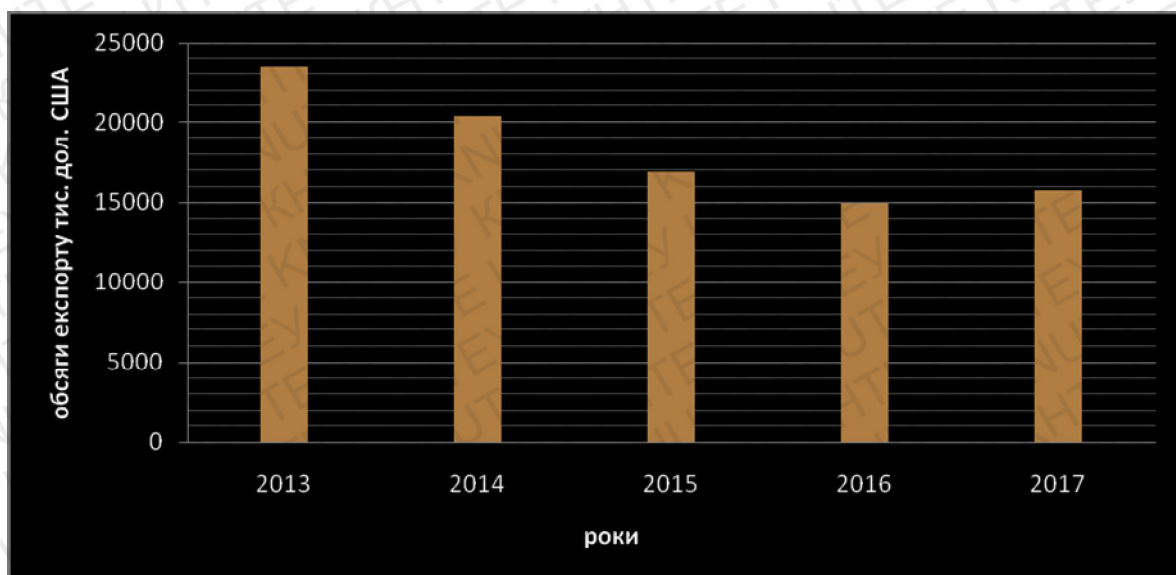

Рис. 1.1. Динаміка експорту з України товарів товарної позиції 8422, у тому числі посудомийних машин, у 2013-2017 рр., тис. дол. США [59]

Аналіз ринку імпорту в Україну товарів товарної позиції 8422, у тому числі посудомийних машин, за 2013-2017 рр. свідчить про тенденції до скорочення імпорту даного виду продукції на територію України (рис.1.2).

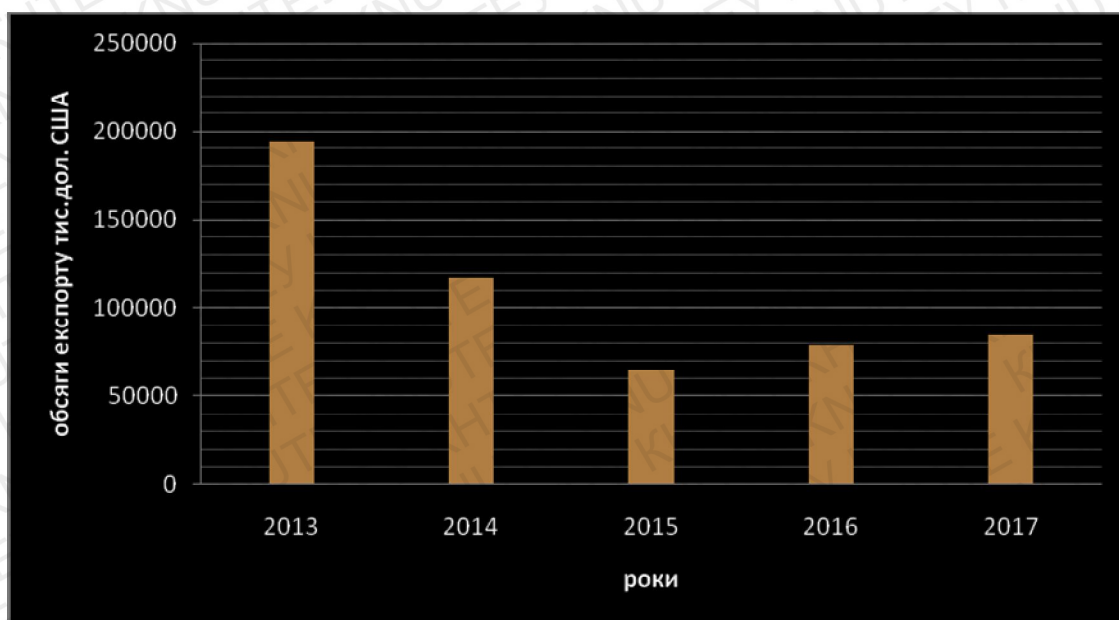

Рис. 1.2. Динаміка імпорту в Україну товарів товарної позиції 8422, у тому числі посудомийних машин, у 2013-2017 рр., тис. дол. США [59]

В 2013 році обсяги імпорту в Україну посудомийних машин склали 193912 тис. дол. США, проте у 2014 році імпорт різко пішов на спад. У 2015 році обсяг імпорту цих товарів склав 64505 тис. дол. США, що на 66,6% менше, ніж у 2013 році. Це обумовлено різким підняттям національного курсу гривні по відношенню до іноземної валюти в Україні. Але в 2016 році імпорт почав збільшуватися (обсяги імпорту зросли на 31,3% порівняно з 2015 роком і уже склали 78887 тис. дол. США.).

Згідно з даними Організації Об'єднаних Націй до країн, з яких найбільше імпортується посудомийні машини, відноситься Італія, Німеччина, Польща [1]. Лідером серед країн – експортерів цих товарів є Італія. Ці дані підтверджуються також даними митної статистики. На рис. 1.3 представлено дані щодо частки імпорту в Україну посудомийних машин в розрізі країн-експортерів за 2017 рік. Основними країнами, з яких імпортується ці товари в Україну, є Італія (30,11%), Німеччина (22,99%) та Польща (8,36%) [1].

Рис. 1.3. Частка імпорту в Україну товарів товарної позиції 8422, у тому числі посудомийних машин, в розрізі країн-експортерів за 2017 рік, % [59]

Отже, на українському ринку представлений досить великий асортимент посудомийних машин саме іноземного виробництва.

На світовому ринку промислових товарів ринок великої побутової техніки посідає вагомe місце та зростає швидкими темпами, що пояснюється ростом попиту в середньо та слабо розвинених країнах. Ринок великої побутової техніки забезпечує населення всіх країн технікою, що дозволяє зменшити витрати часу на різні внутрішньогосподарські операції та мінімізувати зусилля людини. Конкурентною перевагою на ринку великої побутової техніки довгий час вважалося наявність різнопланового асортименту. Представництва іноземних виробників це добре розуміли і могли впливати на продавців, забезпечуючи їх товаром зі знижками за умови, що під одним брендом у магазині буде представлено весь перелік техніки. У рамках спеціальних маркетингових програм світові виробники побутової техніки ніколи не втрачали нагоди використати ресурси продавців для просування своїх брендів, домовляючись, наприклад, з торговельними мережами виставити техніку в торговельному залі на найкращому місці [38].

На рис. 1.4 представлені 5 країн, які вважаються найголовнішими постачальниками посудомийних машин у світі за 2017 рік. На рис. 1.4 можна спостерігати, що основним лідером серед світових країн-експортерів посудомийних машин є Німеччина. Італія займає друге місце, проте не має великого відставання від Німеччини. У 2017 році Німеччина здійснила всього на 20% поставок посудомийних машин більше, ніж Італія. Китай також вважається одним з найбільших постачальників побутової техніки, не виключенням стали посудомийні машини. Тобто, Китай займає третє місце серед п'яти країн - кращих експортерів. США зайняли четверте місце за 2017 рік, вони здійснили на 45% менше експорту посудомийних машин, ніж Китай, але на 15,6% більше, ніж Нідерланди, які замикають п'ятірку основних країн-експортерів цього товару. В той же час існує жорстка конкуренція між виробниками великої побутової техніки на ринках

розвинених країн, де всі сегменти ринку зайняті і конкурентними перевагами є не ціна, а якість, бренд та просування продукції.

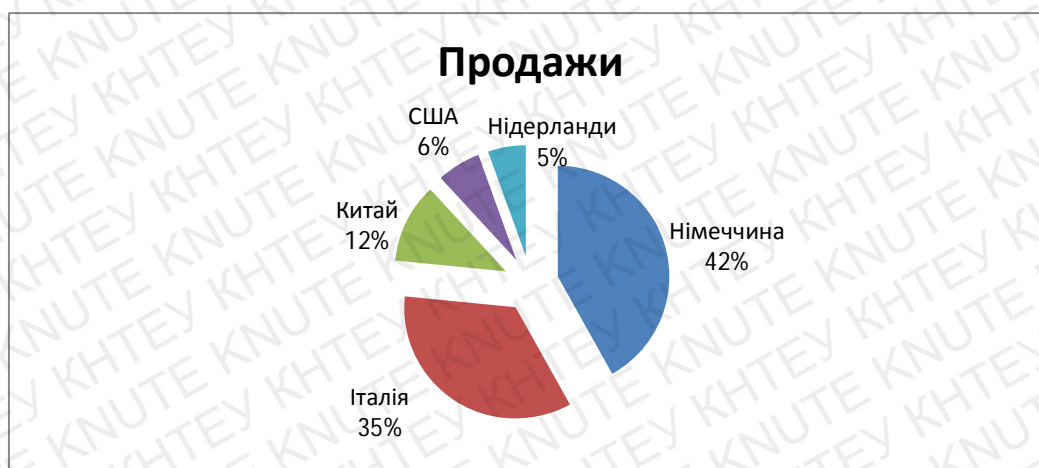

Рис.1.4. Топ-5 світових країн- експортерів посудомийних машин за 2017 рік, у %.

Ринок великої побутової техніки розвивається в умовах жорсткої конкуренції як на внутрішніх ринках, так і на світовому ринку, а також в умовах значної географічної віддаленості місць виробництва великої побутової техніки та споживачів, що пояснюється сировинним фактором.

На рис. 1.5 можна спостерігати обсяги експорту за останні 5 років товарів товарної позиції 8422, у точу числі посудомийних машин, серед всіх країн світу.

Як показують дослідження, світовий ринок експорту товарів товарної позиції 8422, у тому числі посудомийних машин, у 2014 році мав максимальний показник – 29841468 тис дол. США. Але в 2015 році відбувся різкий спад до 26506056 тис дол. США (це на 11,2% нижче, ніж у 2014 році). Проте, у 2016 році експорт цих товарів почав іти на підвищення, а у 2017 році показник експорту товарів товарної позиції 8422, у тому числі посудомийних машин, майже досяг показника експорту цієї продукції, характерного для 2014 року [1].

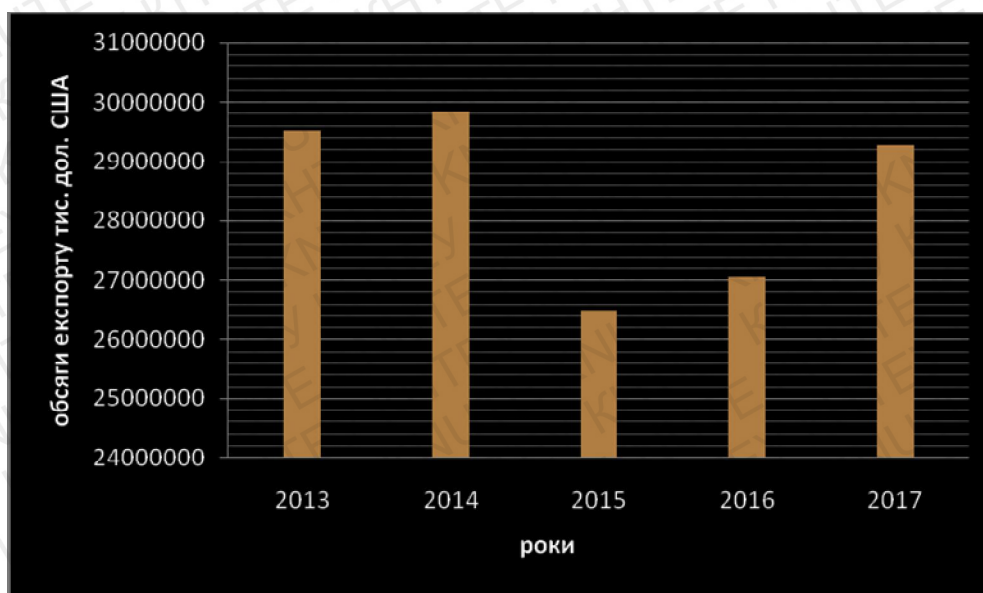

Рис. 1.5. Динаміка експорту у світі товарів товарної позиції 8422, у тому числі посудомийних машин, у 2013-2017 рр., тис. дол. США [1]

Таким чином, встановлено, що світовий ринок посудомийних машин стрімко розвивається, насичується новими моделями. В Україні характерними тенденціями ринку посудомийних машин є його залежність від імпорту цієї продукції. Тому в подальшому виникає доцільність проведення порівняльної оцінки споживних властивостей посудомийних машин, що реалізуються на ринку України.

1.2. Аналіз законодавчо-нормативної бази здійснення митного оформлення посудомийних машин при імпорті

В зоні діяльності митного посту «Західний» Київської міської митниці ДФС до митного оформлення було надано товар «Машини посудомийні побутові. Посудомийна машина Gorenje GV51211 (WQP8 – 7704C) вбудована, 45см,9 комплектів., А++, 6 програм арт. – 476349, - 166 шт. Посудомийна машина Gorenje CV55111 (WQP8 – GDF11) вбудована, 45см, 10 комплектів посуду, А++, 5 програм арт. – 571917, - 80 шт. Виробник - Gorenje d.d.; Торгівельна марка Gorenje; Країна виробництва - CN.».

Необхідний перелік документів, для митного оформлення посудомийних машин в режимі імпорту згідно з митною декларацією №100020/2018/170256 (дод.А), є такими:

- зовнішньоекономічний контракт від 01.02.16 №24UKR(дод.Д);
- інвойс (рахунок) від 28.12.17 № 369852 (дод.В);
- Коносамент CNF від 13.12.17 №4567893568 (дод.Е);
- Сертифікат про походження товару від 28.12.17. №А145872 (дод.Є);
- автомобільна міжнародна накладна (CMR) від 12.01.18 №986(дод.Г);
- пакувальний лист від 28.12.17 № 4587963.

Стаття 246 МКУ зазначає, що метою митного оформлення є забезпечення дотримання встановленого законодавством України порядку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, а також забезпечення статистичного обліку ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через її територію товарів [25].

Використовуючи надані документи, посадові особи Київської міської митниці ДФС при митному оформленні посудомийних машин повинні керуватися положеннями чинної нормативної баз з питань державної митної справи.

Порядок переміщення через митний кордон України товарів, в тому числі посудомийних машин, митне регулювання, пов'язане з установленням та справлянням податків і зборів, процедури митного контролю та оформлення, боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил, спрямовані на реалізацію митної політики України, становлять митну справу.

Законодавство України з питань митної справи складається з Конституції України, Митного Кодексу України, законів України та інших нормативно-правових актів з питань митної справи, виданих на основі та на виконання цих законів. Проте, якщо міжнародним договором України, укладеним у встановленому законом порядку, встановлено інші правила, ніж

ті, що передбачені законодавством, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основною законодавчо-нормативною базою для здійснення митного оформлення товарів, у тому числі і посудомийних машин при імпорті, є Митний кодекс України. Загальноправові засади організації та здійснення митної справи в Україні, питання регулювання економічних, організаційних, правових, кадрових та соціальних аспектів діяльності митної служби України визначає Митний кодекс України, прийнятий в 2012 р. Він увібрав у себе багато правових норм, що належать до різних галузей права. Кодекс спрямований на забезпечення захисту економічних інтересів України, створення сприятливих умов для розвитку її економіки, захисту прав та інтересів суб'єктів підприємницької діяльності, а також забезпечення додержання законодавства України з питань митної справи [25].

Митний кодекс регулює діяльність підрозділів митного контролю та оформлення, їх права та обов'язки, порядок митного контролю та оформлення, організаційні питання щодо функціонування органів доходів і зборів, інші питання з державної митної справи [25].

Одним із нормативних актів, в яких закріплені основні принципи організації і напрями здійснення зовнішньоекономічної діяльності, є Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність» Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ визначає діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудовану на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами [54].

Також велику роль при митному оформленні відіграють нормативні акти, що складаються із систематизованих норм, які регулюють окремі напрями митних відносин. Зокрема, таким є Закон України від 19.09.2013 № 584-VII «Про Митний тариф», який практично регламентує тарифну політику в Україні. Ним визначається порядок, методологія тарифного оподаткування та пов'язані з цим дії суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Митно-

тарифні норми, які є складовими формування правового механізму функціонування підприємств у сфері зовнішніх зв'язків, можуть мати як спеціальний, так і загальний характер. Те саме стосується нормативних документів для здійснення митного оформлення при імпорті товарів, у тому числі посудомийних машин, хоча в актах загального характеру трапляються й окремі норми, спеціально розраховані на митно-тарифні відносини [55].

При здійсненні митного контролю та оформлення необхідно враховувати також постанови та розпорядження КМУ з питань організації та забезпечення митної справи: здійснення загального керівництва митною справою; координація діяльності міністерств, державних комітетів і відомств України при здійсненні державної митної справи [39].

При декларуванні посудомийних машин як митники, так і декларант або уповноважена особа повинні керуватись постановою Кабінету Міністрів України від 21.04.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій». Ця постанова визначає вимоги до оформлення і використання митних декларацій, на підставі яких декларуються товари, що переміщуються через митний кордон України підприємствами, та інші товари, що відповідно до законодавства України декларуються шляхом подання митної декларації, передбаченої для підприємств, а також порядок внесення змін до митних декларацій, їх відкликання та визнання недійсними [32].

Найголовнішим документом при оформленні посудомийних машин є митна декларація. Вимоги документального оформлення МД визначені у наказі Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа». Цей Порядок визначає правила заповнення граф митних декларацій на бланках єдиного адміністративного документа форми МД-2, додаткових аркушів до нього форми МД-3, специфікації форми МД-8, порядок унесення відомостей до доповнення форми МД-6, випадки застосування специфікації, а також порядок оформлення, розподілу та

використання аркушів МД форм МД-2, МД-3, МД-6, МД-8. Передбачені цим Порядком правила також поширюються на застосування МД на бланках ЄАД, додаткових аркушів, доповнення і специфікації, виготовлених за допомогою комп'ютера, та електронних МД [49].

Законодавчо зафіксований розмір плати за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем їх розташування або поза установленим робочим часом, та порядок справляння цієї плати передбачено наказом Міністерства фінансів України від 23.10.2017 № 862 «Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них» [42].

Іншим важливим документом, що регулює митне оформлення посудомийних машин, є наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 року № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа»[48]. Цей Порядок розроблено відповідно до частини другої статті 246 Митного кодексу України з метою визначення порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, що подається органу доходів і зборів на паперовому носії або як електронний документ. У наказі наведені положення щодо:

- документів, що застосовуються при виконанні митних формальностей за МД;
- подання МД;
- виконання митних формальностей за МД, заповненою у звичайному порядку;
- особливостей виконання митних формальностей за попередньою МД;
- унесення змін або відкликання МД;
- оформлення картки відмови [48].

Також важливою умовою при імпорті товарів, у тому числі і посудомийних машин, є визначення умов поставки. Інкотермс (International commerce terms) — міжнародні комерційні умови, комплект міжнародних правил з тлумачення найбільш широко використовуваних торговельних термінів (умов) в галузі міжнародної торгівлі [63].

В Інкотермс 2010 терміни згруповані в чотири категорії:

- група E - зобов'язання продавця мінімальні і обмежуються наданням товару в розпорядження покупця;
- група F - зобов'язання продавця обмежуються відправкою товару, основне перевезення ним не сплачено;
- група C - продавець організовує і оплачує перевезення без перейняття на себе пов'язаних з ним ризиків;
- група D - витрати і ризики продавця максимальні, оскільки він зобов'язаний надати товари в розпорядження покупця в обумовленому місці призначення (забезпечити прибуття) [63].

Усередині груп основні зобов'язання розрізняються несуттєво. Для розшифровки умов поставок необхідно застосовувати міжнародні правила по тлумаченню термінів «Інкотермс», видані Міжнародною торговельною палатою. [63]. Наприклад, в нашому випадку згідно з митною декларацією №100020/2018/170256 (дод.А), для посудомийних машин умови поставки – DAT згідно з Інкотермс 2010 - розшифровка «Delivered At Terminal» named terminal of destination перекладається «Поставка на терміналі». Вказана назва означає, що продавець виконав свої зобов'язання тоді, коли товар, випущений в митному режимі експорту, розвантажений з прибулого транспортного засобу та наданий у розпорядження покупця в узгодженому терміналі. Під терміном «терміналі» в базисі поставки DAT розуміється будь-яке місце, в т.ч. авіа / авто / залізничний карго терміналі, причал, склад і т.д., тобто для посудомийних машин, які перевозяться згідно з митною декларацією №100020/2018/170256 (дод.А) - це причал. Умови поставки DAT

покладають на продавця обов'язки нести всі ризики, пов'язані з транспортуванням товару і його розвантаженням на зазначеному терміналі.

Згідно базису поставки DAT Інкотермс 2010 продавець зобов'язаний оплатити витрати і фрахт, необхідні для доставки і розвантаження товару в зазначений термінал, виконати експортне митне оформлення для вивезення товару з оплатою експортних мит і інших зборів у країні відправлення, однак продавець не зобов'язаний виконувати митні формальності для ввезення товару, сплачувати імпорتنі мита або виконувати інші імпорتنі митні процедури при ввезенні.

Згідно зі статтею 319 Митного кодексу, товари, які переміщуються через митний кордон України, крім митного контролю, можуть підлягати державному санітарно-епідеміологічному, ветеринарно-санітарному, фітосанітарному, екологічному та радіологічному контролю. Перелік товарів, які підлягають державному контролю, види і форми контролю у разі переміщення товарів через митний кордон України, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від від 05.10.11 №1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України»[7]. Згідно з цією постановою посудомийні машини, що переміщуються через митний кордон України, крім митного контролю, підлягають радіологічному контролю. Радіологічний контроль здійснюється один раз при ввезенні посудомийних машин на митну територію України у пунктах пропуску через державний кордон України. Підтвердженням проведення радіологічного контролю є наявність у товаросупровідних документах відповідного штамп. Крім того, у 2018 році державні види контролю проводяться за принципом «єдиного вікна» [7].

Отже, при здійсненні митного оформлення посудомийних машин, що переміщуються через митний кордон України, застосовуються виключно норми законів України та інших нормативно-правових актів з питань

державної митної справи, чинні на день прийняття МД органом доходів і зборів України.

1.3. Вимоги до якості та безпечності посудомийних машин

Якість та безпека товарів є однією з найважливіших проблем світового співтовариства. Товари повинні відповідати вимогам безпеки країн, на території яких вони реалізуються. Існує велика кількість міжнародних і внутрішньодержавних законодавчих, нормативних, технічних документів та угод, покликаних забезпечувати безпеку пропонованих споживачеві товарів на необхідному рівні [61].

Посудомийні машини підпадають під дію Технічного регламенту енергетичного маркування побутових посудомийних машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 514. Технічний регламент розроблено на основі Делегованого регламенту Комісії (ЄС) № 1059/2010 від 28 вересня 2010 р., що доповнює Директиву 2010/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради відносно енергетичного маркування побутових посудомийних машин [37].

Постачальник (розповсюдjuвач) забезпечує надання разом з побутовою посудомийною машиною друкованої енергетичної етикетки та мікрофіші, інформація на яких зазначається відповідно до законодавства про мови. Інформація, яка зазначається на енергетичній етикетці та мікрофіші відповідно до цього Технічного регламенту, отримується за результатами вимірювань, проведених згідно з національними стандартами на методи вимірювання, що відповідають європейським гармонізованим стандартам.

На енергетичній етикетці зазначається інформація про:

- найменування або торговельну марку постачальника побутової посудомийної машини;
- код моделі побутової посудомийної машини, який складається з літер та цифр;

- клас енергоефективності побутової посудомийної машини;
- річний обсяг енергоспоживання побутовою посудомийною машиною;
- річний обсяг споживання води побутовою посудомийною машиною;
- клас ефективності сушіння;
- номінальну завантаженість для стандартних столових приборів за стандартного циклу очищення;
- рівень акустичного поширення шуму в повітрі під час циклу очищення за базовим значенням 1 пВт, дБА [37].

Технічними енергетичними характеристиками побутової посудомийної машини є:

- клас енергоефективності;
- річний обсяг енергоспоживання;
- річний обсяг споживання води;
- клас ефективності сушіння;
- час програми;
- споживча потужність в режимі “вимкнено”;
- споживча потужність в режимі очікування;
- тривалість режиму очікування;
- рівень акустичного поширення шуму в повітрі.

Технічним регламентом визначені наступні класи енергоефективності посудомийних машин: A+++ (найбільш енергоефективний), A++, A+, B, C, D (найменш енергоефективний) [37].

Постачальник (розповсюджувач) забезпечує технічною енергетичною документацією, яка повинна бути достатньою для проведення оцінки достовірності інформації, зазначеної на енергетичній етикетці, вимогам цього Технічного регламенту.

Технічна енергетична документація включає:

- інформацію про повне найменування та місцезнаходження постачальника;

- загальний опис моделі побутової посудомийної машини, достатній для її однозначної ідентифікації;
- посилання на стандарти, яким відповідає побутова посудомийна машина;
- відомості про технічні параметри, необхідні для проведення вимірювань, зокрема енергоспоживання, споживання води, час виконання програми очищення, ефективність сушіння, споживчу потужність в режимі “вимкнено” та режимі очікування, тривалість режиму очікування, рівень акустичного поширення шуму в повітрі;
- відомості про індекс енергоефективності, індекс ефективності сушіння та річний обсяг споживання води.

Клас ефективності сушіння побутової посудомийної машини визначається за індексом ефективності сушіння. Технічним регламентом визначені наступні класи ефективності сушіння посудомийних машин: А (найбільш ефективний), В, С, D, E, F, G (найменш ефективний).

Якість та безпечність посудомийних машин регламентується також за допомогою ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови». Цей стандарт поширюється на універсальні посудомийні машини з електрообігрівом для миття посуду із застосуванням миючих і обполіскуючих засобів, дозволених відповідними органами [10].

Посудомийна машина - машина, що здійснює миття, полоскання і сушіння (якщо сушка передбачена) фарфоро-фаянсової і скляного посуду, столових приладів і в деяких випадках кухонного посуду хімічними, механічними і (або) електричними способами.

Експлуатаційні характеристики машин визначаються за допомогою наступних вимірювань: якість миття; якість сушіння; споживання електроенергії та води.

При вимірах ефективності роботи машини найважливіше значення мають такі три характеристики: якість миття і сушки; місткість; споживання

електроенергії та води. Ці характеристики настільки важливі і взаємопов'язані, що для правильної інформації споживачів вони повинні бути приведені разом [10].

Машина повинна встановлюватися відповідно до інструкції виробника і перед початком вимірювань повинна перебувати при кімнатній температурі.

Якщо різниця між зазначеними на маркувальній табличці граничними значеннями номінальної напруги дорівнює або менше 10% середнього значення цих меж, то машину слід випробовувати при цій середній величині напруги живлення. Якщо зазначена різниця перевищує 10% середнього значення, то машину необхідно випробовувати по черзі при мінімальному і максимальному граничних значеннях напруги живлення. У всіх випадках величину напруги необхідно контролювати з точністю $\pm 2\%$.

Температура навколишнього середовища при експлуатації посудомийної машини повинна складати $(20 \pm 5)^\circ \text{C}$ при відносній вологості від 45% до 65%.

Якість миття посуду можна оцінити наступним чином. Після закінчення циклу миття посуду обережно витягують кожен предмет і оглядають його поверхню, з'ясовуючи, чи не залишилося на поверхні залишків забруднень. Кожен предмет повинен бути оглянутий в добре освітленому місці при розсіяному світлі з освітленістю 1000-1500 лк. Предметам посуду присвоюються оцінки «чистий», «посередній», «незадовільний». Час огляду кожного предмета обмежується 10 с. «Чистий» означає, що предмет повністю чистий від забруднень. «Посередній» означає, що загальна площа забруднення, що залишилася після миття, становить до 4 мм включно (або може бути утворена максимум чотирма частинками забруднювача). «Незадовільний» означає, що загальна площа забруднення посуду після миття складає 4 мм і більше або поверхня забруднена більш ніж чотирма частинками забруднювача незалежно від їх площі [10].

Після того, як кожен предмет був оглянутий і оцінений за вищенаведеною системою, знаходять загальну суму оцінок і ділять її на

максимально можливу суму оцінок (загальна кількість предметів, використаних при вимірюванні якості їх миття, помножене на два). Отриманий коефіцієнт представляє собою «показник якості миючої здатності машини».

Машини слід виготовляти з обов'язковими вимогами цього стандарту і вимогами технічних умов для конкретного типу машини за робочими кресленнями, затвердженими в установленому порядку.

Машини повинні забезпечувати якість вимитого посуду відповідно до норм санітарно-епідеміологічного контролю. Залишковий вміст миючих і обполіскуючих засобів в змивах з вимитого посуду повинен відповідати вимогам, які встановлені санітарно-епідеміологічною службою [10].

Машини повинні виконувати такі технологічні операції:

- очищення посуду від дрібних залишків їжі;
- миття миючим розчином;
- попереднє ополіскування гарячою водою;
- ополіскування гарячою проточною водою.

Машини повинні забезпечувати автоматичне підтримання температури робочого середовища для обробки посуду. Рекомендуються наступні температури робочого середовища, ° С:

- не більше 45 - при очищенні посуду від дрібних залишків їжі;
- не менше 40 - при митті посуду миючим розчином;
- не менше 90 - при сушінні посуду гарячим повітрям.

Матеріали деталей, що контактують з посудом, миючим і обполіскуючими розчинами і водою, повинні бути корозійностійкими і дозволеними до застосування відповідними органами.

Зовнішні поверхні машин, які утворені деталями з нержавіючих матеріалів і мають декоративний характер, виконують шліфованими або полірованими.

Машини повинні, як правило, мати такі показники надійності:

- середній наробіток без відмови, год, не менше 900;

- середній ресурс до капітального ремонту, років, не менше 4;
- середній час відновлення працездатного стану, ч, не більше 2.

Для розрахунку споживання енергії та інших характеристик посудомийних машин повинен бути використаний стандартний цикл для мийки нормально забрудненого столового посуду. Стандартна програма миття столового посуду повинна бути чітко ідентифікованою на пристрої вибору програми або дисплеї посудомийної машини, якщо такий є, і повинна бути позначена, як «стандартна програма» [10].

Інструкція по експлуатації, що надається виробником, повинна містити:

- опис стандартного циклу миття столового посуду, позначеного як «стандартна програма», із зазначенням, що дана програма підходить для миття нормально забрудненого їжею посуду і є найбільш ефективною для енерго- і водоспоживання при митті столового посуду;
- інформацію про споживання енергії в режимі «вимкнено» і в режимі зупинки, Вт;
- інформацію для основних програм мийки: тривалість циклу програми, енерго- і водоспоживання [37].

Конструкція машин повинна передбачати під'єднання до електромережі та контуру заземлення відповідно до правил облаштування електроустановок.

Конструкція машин повинна виключати можливість зняття кришок водонагрівача, облицювань, що закривають небезпечні зони, відкриття дверей електрошафи і пульта управління без застосування інструменту. Пульт управління повинен бути забезпечений світловою сигналізацією подачі напруги і готовності машини до роботи [10].

Отже, маркування посудомийної машини містить 3 екологічні показники (вони характеризують дію посудомийної машини на здоров'я людини): клас енергоспоживання, клас миття і клас сушки. Потім вказується витрата води, рівень шуму і максимальна кількість одночасно завантаженого

посуду. Це основні характеристики посудомийної машини, на які в першу чергу потрібно звернути увагу.

Процес миття в посудомийній машині складається з 3 стадій: миття, обполіскування, сушка. У посудомийну машину подається холодна вода. Потім вона нагрівається до заданої температури за допомогою нагрівального елемента. На стадії миття у воду додають миючий засіб (використовують зовнішній або вбудований дозатор). Потім посуд обполіскується чистою водою. Сенса обполіскування не в митті, а в доведенні посуду до ідеальної чистоти. Після цього посуд висушується. Сучасні посудомийні машини працюють досить тихо (до 50 Дб) [38].

Якість миття посуду залежить від багатьох показників. Усі машини мають відмітку про клас миття. Чим вище клас посудомийної машини, тим вище і якість миття. Клас А- це бездоганне миття і збереження посуду, клас Е - найнижчий.

Крім того, на якість миття впливає кількість і форма розпилювачів. Чим більше розпилювачів і форсунок (отворів), через які розбризкується вода, тим вище якість миття. Причому, чим менше отвір, тим більше точковим буде попадання води на посуд, і тим краще вона відмиється [10].

Вода в посудомийній машині не має бути жорсткою, м'якою водою посуд миється швидше і якісніше. Також миючих засобів в м'яку воду необхідно додавати удвічі менше. Для пом'якшення води в машину додають регенеруючу сіль. Кількість солі зазвичай контролюється самою машиною.

Сушка - це завершальний етап усього процесу миття посуду. Якщо він пройде погано, то результат усього процесу буде зведений нанівець. Ефективність сушки також визначається класами від А до G. Після сушки в машині з високою ефективністю (клас А) посуд виходить з приємним запахом і приємним на дотик. У посудомийних машинах декілька способів сушки. Існує конденсаційна сушка, вона здійснюється за рахунок конденсації без викиду пари води і забезпечує досить високу якість.

1.4. Регламент проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин для митних цілей

При проведенні митного контролю митні органи дуже часто стискаються з проблемою встановлення достовірності та відповідності товарів, що надаються до митного оформлення, тим документам, які підтверджують якість та оригінальність цих предметів – об'єктів експортно-імпорتنних операцій, тому для встановлення достовірності та правомірності здійснення зовнішньоекономічної діяльності існує необхідність проведення відповідної митної експертизи. У свою чергу, розмір митних платежів безпосередньо залежить від митної вартості товарів, яка залежить, зокрема, від характеристик товарів. У митних цілях проводиться велика кількість різних експертиз необхідних для забезпечення ввезення товарів належної якості, забезпечення безпеки ввезеного товару та ін [19].

Експертиза є особливим видом науково-практичного дослідження, проведеного експертами з метою одержання достовірного, кваліфікованого, об'єктивного та незалежного висновку, необхідного для ухвалення обґрунтованого рішення з проблемних чи суперечливих питань, що виникають у різних сферах людської діяльності [17].

Товарознавча експертиза - дослідження споживчих властивостей товарів за органолептичними, фізико-хімічними та мікробіологічними показниками, їх кількісними характеристиками, яке проводить експерт шляхом проведення дослідження та (або) на підставі інформації, яка міститься на маркуванні товарів або (та) в їх супровідних документах [19].

Чинний Митний кодекс не дає визначення поняття «експертиза». У статті 515 МКУ вказано, що експертиза призначається, якщо для з'ясування питань, що виникають у справі про порушення митних правил, виникла потреба у спеціальних знаннях з окремих галузей науки, техніки, мистецтва, релігії тощо. Експертиза проводиться експертами спеціалізованого органу з питань експертизи та досліджень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику,

його відокремлених підрозділів та інших установ або окремими спеціалістами, які призначаються посадовою особою митного органу, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил [25].

Митний кодекс включає главу 50 «Митні експертизи». У ній розкриваються основні положення щодо проведення експертизи для митних цілей - порядок призначення, відбір проб і зразків товарів, права та обов'язки митного експерта, оформлення висновку експерта, підстави зупинення строків проведення експертизи. Відповідно до статей 347, 356, 357, 502, 515-517 Митного кодексу України було затверджено наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку». Цей Порядок визначає послідовність та порядок виконання дій посадовими особами структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України (далі - органи ДФС) при направленні запитів про проведення досліджень (аналізів, експертиз), постанов про призначення експертиз у справах про порушення митних правил до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС (ДПМЕ ДФС), а також проведення досліджень (аналізів, експертиз) експертами ДПМЕ ДФС [25].

Згідно із наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058 у запиті митниці в обов'язковому порядку зазначаються підстава та мета направлення запиту, визначаються завдання для дослідження (аналізу, експертизи), а саме - які характеристики товару необхідно перевірити або встановити. Тому визначені у запиті завдання для дослідження посудомийних машин повинні відповідати меті направлення запиту.

При направленні запитів на проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин митним органом надається така супровідна документація:

- оригінал акта про взяття проб (зразків) посудомийних машин (у разі їх взяття);
- копія акта про проведення огляду (переогляду) посудомийних машин (у разі проведення);;
- копії інших супровідних документів, які подаються при здійсненні митного контролю (митна декларація, зовнішньоекономічний договір (контракт), інвойси, рахунки-фактури, накладні, сертифікати);
- техніко-технологічна документація про характеристики та призначення товару (видані книги, стандарти, технічні умови, специфікації, каталоги, креслення, паспортні дані на виріб виробника.)

Взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (аналізу, експертизи) проводиться уповноваженими посадовими особами органу ДФС на підставі вмотивованого рішення керівника цього органу або особи, яка виконує його обов'язки, або постанови про взяття проб і зразків у справі про порушення митних правил [19].

Дослідження (аналіз, експертиза) проб (зразків) проводиться протягом 10 днів після їх надходження до ДПМЕ ДФС. У разі потреби цей строк може бути продовжено за рішенням керівника ДПМЕ ДФС, але не більше ніж на 20 днів.

Товарознавча експертиза є один із видів митної експертизи. Даний вид митної експертизи проводиться з метою визначення вартості товару, у тому числі і посудомийних машин, на підставі їх якісних показників, основних властивостей та характеристик. Завданнями товарознавчої експертизи посудомийних машин є:

- визначення митного найменування посудомийних машин згідно з Української класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД);

- визначення якісних показників цього товару, що впливають на його вартість;
- визначення оптової ринкової вартості посудомийних машин [19].

До основних завдань, що вирішуються при визначенні ринкової вартості (ціни) товару, слід віднести[18].:

- ідентифікацію товару з метою визначення його товарної приналежності до однорідної групи товарів або до їх контрольованого переліку, встановлення індивідуальних ознак товару, його відповідності зазначеним якісним характеристикам і технічному опису, визначення ціноутворюючих показників, що характеризують певний товар найбільш повно, в залежності від поставленого завдання;
- визначення фактичного стану і рівня якості товару (при його наявності);
- встановлення ринкової вартості(ціни) товару на конкретну дату в певному регіоні, на товарному ринку України, або світовому товарному ринку [18].

Товарознавча експертиза посудомийних машин з метою визначення їх вартості проводиться у три етапи: підготовчий, основний (аналітичний), заключний. Порядок проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин з метою визначення їх вартості представлено на рис.1.6 [44].

На підготовчому етапі проведення товарознавчої (вартісної) експертизи експерт ознайомлюється із вихідними даними для проведення дослідження, з обставинами справи та з питаннями, що поставлені перед ним для вирішення певної задачі. Вихідні дані до дослідження визначають як склад, так і зміст процедур (дій), що здійснюються експертом на різних стадіях дослідження із встановленням ринкової вартості посудомийних машин. Після цього вибираються необхідні засоби та методи проведення експертизи. Експерт на підготовчому етапі повинен ознайомитися з нормативними документами (стандартами, ТУ, інструкціями тощо), згідно з якими повинна здійснюватися експертиза [16].

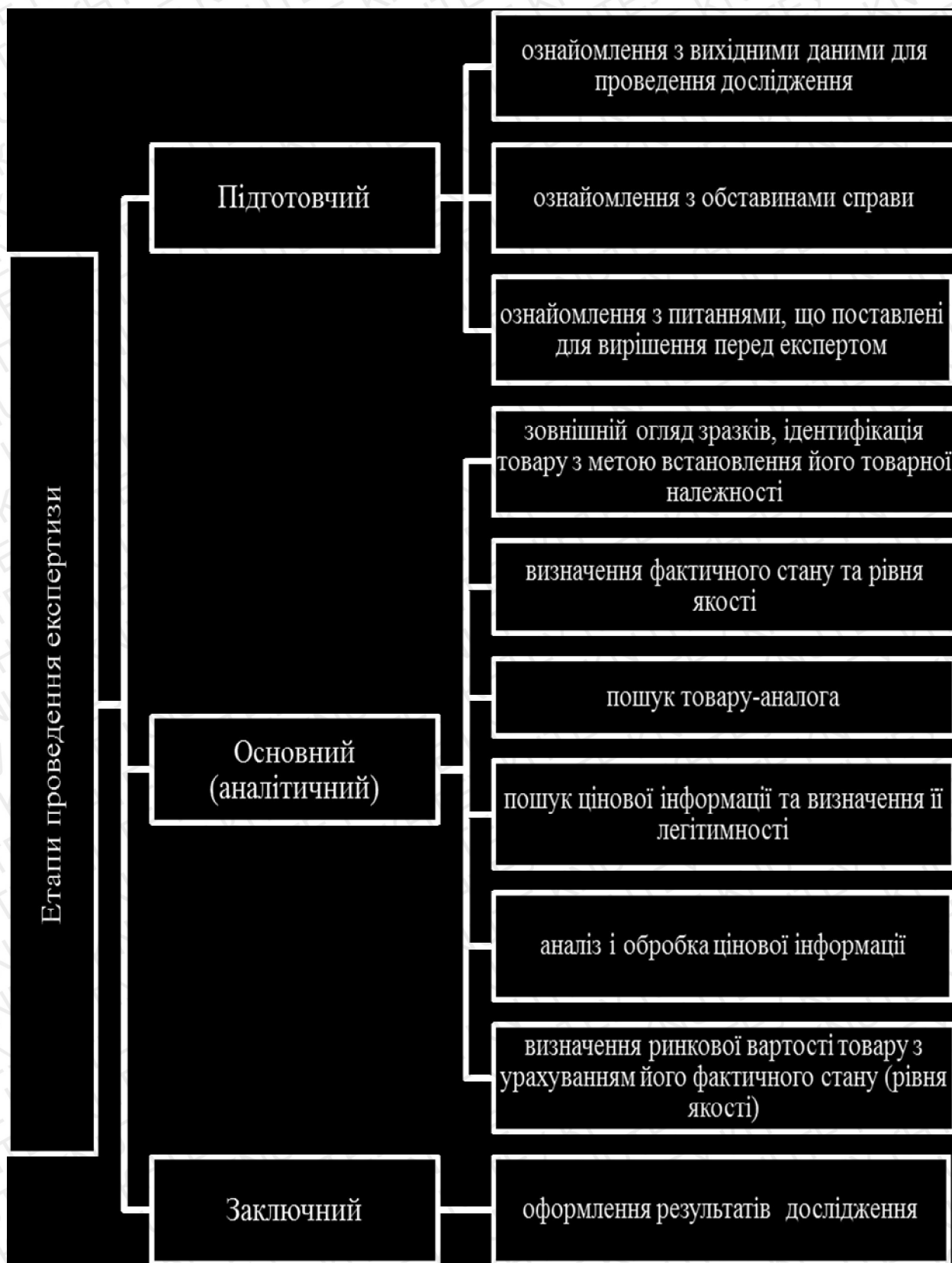

Рис.1.6. Етапи проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин для митних цілей

Експерт повинен уважно вивчити усі подані документи, проаналізувавши й оцінивши вірогідність інформації, що в них є. Одним із способів установлення достовірності інформації є зіставлення інформації, яка є в різних документах, а також на маркуванні. Така перевірка та зіставлення різних документів називається перехресною перевіркою. Для перевірки дійсності документів експерт повинен установити наявність усіх необхідних реквізитів, які ідентифікуватимуть визначення: найменування товару згідно з УКТЗЕД; визначення якісних показників товару, що впливає на його вартість; яка оптова ринкова вартість товару [17].

Відсутність необхідних документів, недійсність інформації, вказаної в них, можуть бути підставою для відмови щодо проведення експертизи. Експертиза проводиться особисто експертом чи групою експертів. При проведенні експертизи всі результати експертної оцінки та інша інформація, необхідна для складання акта експертизи, записується експертом у робочий зошит. Якщо експерту пред'явлено товар, пошкоджений при транспортуванні чи в неробочому вигляді, то вся інформація про нього фіксується окремо в робочому зошиті [19].

Основний (аналітичний) етап починається з ідентифікації посудомийних машин з метою встановлення їх товарної належності. Під ідентифікацією посудомийних машин розуміють визначення відповідності показників якості даного товару показникам, встановленим у нормативній та технічній документації. Ідентифікація посудомийних машин проводиться з метою визначення: приналежності посудомийних машин до відповідної групи продукції відповідно до УКТЗЕД; показників, які впливають на вартість даного товару; відповідності характеристик посудомийних машин відомостям, що зазначені на маркуванні та/або товаросупровідній документації. Результати ідентифікації посудомийних машин повинні бути відображені у висновку експерта Департаменту податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України [19].

Після проведення ідентифікації посудомийних машин експерт визначає їх фактичний стан та рівень якості. Даний етап обумовлений суттєвим впливом показників на результати дослідження з визначенням товарної приналежності та для можливості встановлення ринкової вартості посудомийних машин. Показники якості посудомийних машин визначаються згідно вимог нормативних документів [19], а саме ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови».

Рівень якості посудомийних машин – це відносна характеристика якості посудомийних машин, заснована на порівнянні значень показників якості оцінюваного товару з базовими значеннями відповідних показників. При цьому під оцінкою рівня якості посудомийних машин розуміють сукупність операцій, що включає вибір номенклатури показників якості посудомийних машин, що оцінюються, визначення значень цих показників та співставлення їх з базовими значеннями, що містяться в нормативній документації [38].

Після проведення ідентифікації та визначення рівня якості посудомийних машин експерт визначає ринкову вартість даного товару. Ринкова вартість посудомийних машин – це вартість, за яку можливе відчуження посудомийних машин на ринку подібного товару на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу. Ринкова вартість встановлюється на конкретну дату та в певному регіоні, на ринку придбання, в вітчизняному ринку в грошових одиницях України. Датою визначення ринкової вартості посудомийних машин є дата, яка вказана в рішенні посадової особи митного органу про призначення експертизи або дата оформленої митної декларації на посудомийні машини [18].

Для визначення ринкової вартості посудомийних машин існує три підходи до розрахунків:

- ринковий (порівняльний) підхід – базується на порівнянні цін та пропозиції на аналогічний товар;
- дохідний підхід – вартість майна визначається, виходячи з розміру доходу, яке це майно може принести своєму власнику;
- витратний підхід – базується на тому, щоб врахувати всі витрати на створення подібного майна та відняти від цієї вартості різні види зносу [18].

Основним підходом до визначення ринкової вартості посудомийних машин є порівняльний підхід. Порівняльний підхід ґрунтується на аналізі цін продажу (пропозиції) посудомийних машин, ідентичних або аналогічних оцінюваному на первинному або вторинному ринках цих товарів, з відповідним коригуванням, що враховує відмінності між об'єктом порівняння та об'єктом оцінки. При цьому, під первинним ринком слід розуміти ринок нових посудомийних машин, під вторинним – ринок даного товару, що були в використанні [17].

На останньому етапі (заключному) проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин експерт Департаменту податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України оформлює висновок, форму якого затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016 року № 1058. У висновку експерт повинен навести результати порівняльного дослідження характеристик посудомийних машин, вартість яких визначається та аналога – з метою обґрунтування правильності його вибору [19].

У висновку про результати дослідження (аналізу, експертизи) зазначаються:

- 1) місце і дата проведення дослідження (аналізу, експертизи);
- 2) ким і на підставі якого документа проводилося дослідження (аналіз, експертиза);
- 3) запитання, поставлені перед експертом;
- 4) об'єкти дослідження (аналізу, експертизи);

- 5) матеріали і документи, надані експерту;
- 6) зміст та результати дослідження (аналізу, експертизи) із зазначенням методів їх проведення;
- 7) оцінка результатів дослідження (аналізу, експертизи), висновки та їх обґрунтування [19].

Висновок експерта складається з трьох частин: вступної, досліджуваної та висновків дослідження. У вступній частині зазначаються відомості про: назву експертизи та її номер; чи є вона основною, повторною, додатковою, комісійною та хто її призначив; дані про експерта, питання до експерта, короткий виклад обставин справи; час початку та закінчення експертизи; перелік матеріалів, поданих експерту [19].

Таким чином, товарознавча експертиза є основою для визначення ринкової вартості посудомийних машин, яка дає можливість правильно визначити розмір штрафу у справі про порушення митних правил. Під час проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин з метою визначення їх вартості дослідження повинні бути всебічними, повними та об'єктивними.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ТА ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ПОСУДОМИЙНИХ МАШИН

2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження

Об'єктом дослідження в даній роботі був товар, який задекларований у графі 31 митної декларації №100020/2018/170256 (дод.А) як «Машини посудомийні побутові. Посудомийна машина GorenjeGV51211 (WQP8 – 7704C) вбудована, 45см,9 комплектів., А++, 6 програм арт. – 476349, - 166 шт. Посудомийна машина Gorenje CV55111 (WQP8 – GDFI1)вбудована, 45см, 10 комплектів посуду, А++, 5 програм арт. – 571917, - 80 шт. Виробник - Gorenje.d.; Торгівельна марка Gorenje; Країна виробництва - CN.». Код товару згідно з УКТЗЕД - 8422110000.

Організація дослідження посудомийних машин зображена на рис. 2.1.

Предмет дослідження – товарознавча експертиза посудомийних машин.

Відповідно до Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р., № 53/5 (у редакції наказу МІОУ від 26.12.2012 р. №1950/5) головними завданнями товарознавчої експертизи є [27].

- Визначення належності товарів (далі - товарна продукція) до класифікаційних категорій, які прийняті у виробничо-торговельній сфері (вид, сорт, артикул, марка, модель, розмір, комплектність тощо).
- Визначення якісних змін товарної продукції; - визначення причин якісних змін товарної продукції (мають виробничий характер, виникли при транспортуванні, зберіганні, у процесі експлуатації).
- Установлення способу виробництва товарної продукції: промисловий чи саморобний, підприємства-виробника, країни-виробника.

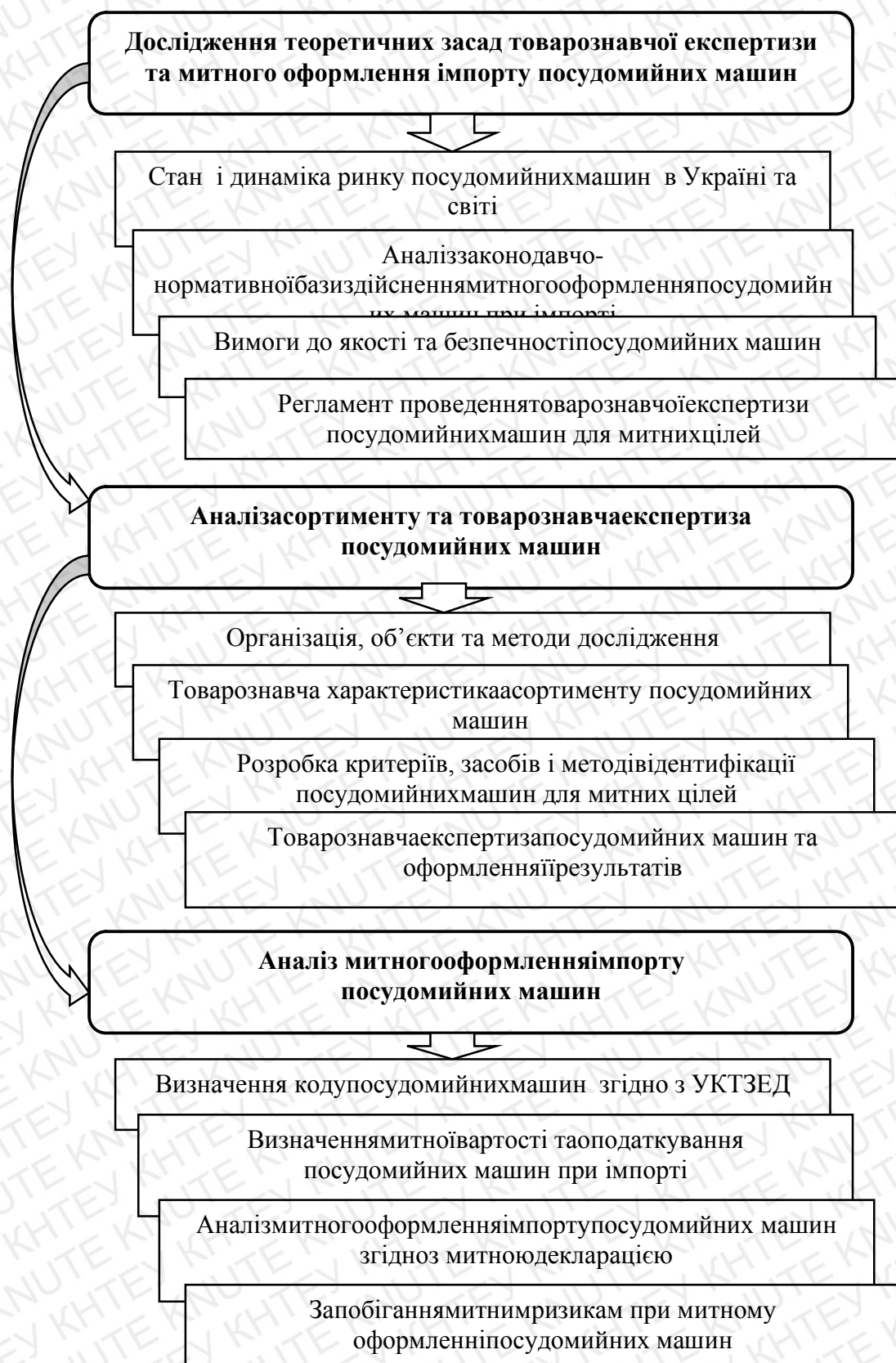

Рис. 2.1. Організація дослідження посудомийних машин

- Визначення вартості товарної продукції, у т.ч. з урахуванням часткової втрати її товарних якостей у зв'язку з експлуатаційним зношенням і пошкодженнями від впливу зовнішніх факторів.

- Визначення відповідності упакування і транспортування, умов і термінів зберігання товарної продукції до вимог чинних правил.

Обов'язково потрібно проконтролювати, чи дотримуються виробники вимог, зазначених у нормативному документі ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови», та чи вірне маркування.

Об'єктами дослідження обрано 5 зразків посудомийних машин, які представлені на українському ринку:

1. Посудомийна машина Gorenje GV51211. Країна виробник: Китай (це товар, який декларується у МД №100020/2018/170256).

2. Вбудована посудомийна машина BOSCH SPV40F20 EU. Країна походження: Німеччина.

3. Посудомийна машина BOSCH SMS24AW00EEU. Країна походження: Польща.

4. Посудомийна машина Whirlpool WFE2B 19 X. Країна походження: Польща.

5. Посудомийна машина BEKO DTC36610W. Країна походження: Турція.

Товарознавча вартісна експертиза проводиться з метою визначення вартості товару на підставі його якісних показників, основних властивостей та факторів і відповідає на питання:

- визначення митного найменування товару згідно з УКТЗЕД;
- визначення якісних показників товару, що впливають на його вартість;
- яка оптова ринкова вартість товару.

При митному оформленні посудомийних машин (МД №UA100020/2018/170256, дод. А), за результатами аналізу поданих для

митного оформлення цих товарів документів згідно Автоматизованої системи аналізу та управління ризиками (АСАУР), посадовими особами Київської міської митниці ДФС було прийнято рішення про проведення товарознавчої експертизи з метою визначення ринкової вартості товару.

Товарознавча експертиза посудомийних машин – це дослідження якості, кількості та відповідності умовам нормативних документів, умовам зовнішньоекономічного договору (контракту) даного товару з наданням мотивованого, компетентного висновку.

До методів досліджень посудомийних машин потрібно віднести органолептичні методи, аналітичні і вимірювальні. Допоміжні засоби для визначення товарної експертизи є маркування посудомийних машин, товаросупровідні документи, технічні документи.

Органолептичний метод ґрунтується на використанні інформації, яку отримують в результаті аналізу відчуттів, сприйнятих органами чуття — зору, слуху, нюху, дотику і смаку. Цей метод є одним з основних методів оцінки якості товарів [3].

Аналітичним шляхом перевіряли відповідність відомостей, зазначених у товаросупровідних документах, визначення країни походження товару. Аналітичні методи включають нормативно-технічну документацію на товар (ДСТУ, ГОСТ), маркування, технологічну документацію тощо

Вимірювальний метод ґрунтується на використанні інформації, яку одержують з використанням технічних вимірювальних засобів.

Для визначення вартості посудомийних машин застосовувався порівняльний підхід. Визначення вартості посудомийних машин за допомогою порівняльного підходу ґрунтується на інформації про ціни продажу (пропонування) подібних товарів, достовірність якої не викликає сумнівів у оцінювача [16].

Визначення ринкової вартості(ціни) товару з використанням порівняльного підходу включає наступні етапи:

- пошук і вибір аналогічного товару(ідентичного або однорідного) оцінюваному об'єкту на основі комплексу існуючих ознак і ціноутворюючих показників, які виявлено при ідентифікації:
- пошук легітимної і достовірної інформації про ціни на ідентичні або однорідні товари;
- порівняння аналогічних товарів із оцінюваним товаром і визначення необхідності проведення уточнюючих розрахунків, які враховують розходження характеристик, фактичного стану товару та рівень його якості.

Під час визначення ринкової (початкової) вартості методом порівняльного підходу використовувалися усереднені цінові дані, що містяться у довідково-аналітичних і періодичних виданнях, у прайс-листах торговельних організацій, які здійснюють продаж аналогічних чи ідентичних оцінюваному товару, на інтернет-сайтах, у довідниках про аукціонні ціни або ціни операцій з купівлі-продажу.

Товарознавча експертиза посудомийних машин проводились за органолептичними та фізичними показниками, такими як: зовнішній вигляд, маркування, вага, розмір, комплектація, місткість (кількість комплектів завантаженого посуду наявність пошкоджень, відповідність вимогам нормативних документів (сертифікату якості фірми-виробника).

У роботі досліджували фізичні показники посудомийних машин за допомогою таких вимірювальних методів:

- лінійні розміри визначали за допомогою рулетки металеві згідно з ДСТУ 4179-2003. Рулетки вимірювальні металеві. Технічні умови;
- вагу визначали за допомогою зважувальних приладів згідно з ДСТУ EN 45501:2007. Прилади неавтоматичні зважувальні. Загальні технічні вимоги та методи випробувань.

Зовнішній вигляд посудомийних машин досліджували органолептичним методом. Маркування, комплектацію посудомийних машин досліджували аналітичним методом, використовуючи

товаросупровідні документи та ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови» [10].

Таким чином, організація дослідження посудомийних машин передбачає здійснення товарознавчої експертизи за визначеними методами з належним оформленням результатів.

2.2. Товарознавча характеристика асортименту посудомийних машин

Ще кілька років тому подібне обладнання відносилось до категорії дорогих товарів. Однак бажання зробити своє життя комфортним і практичним призвело до того, що посудомийна машина стала вірним помічником для багатьох сімей. Таму на даний час на ринку є досить великий асортимент посудомийних машин.

Посудомийні машини - багатофункціональна побутова техніка, яка набуває популярності у споживачів нарівні з холодильниками, пылесосами, кухонними плитами і ін.

Посудомийні машини відрізняються за різними ознаками. Розглянемо основні з них.

За способом установки.

За способом установки сучасні моделі можна розділити на два види: окремо стоять і вбудовувані (з частковим або повним монтажем) (рис. 3.2).

Окремо стоять - мають власний корпус з кришкою-стільніцею. Такі машини є більш доступними в установці, обслуговуванні і дешевшими в порівнянні з вбудованими аналогами. У деяких моделях верхня кришка знімається, тому при необхідності її можна замінити.

Вбудовувані - вибираються на етапі проектування кухонного гарнітура. Можна вибрати моделі з повним вбудовуванням або частковим, коли верхня панель залишається відкритою.

а)

б)

в)

Рис.2.2. Типи посудомийних машин за способом установки: а) окремо стоять; б) частково вбудовані; в) повновбудовані

Повновбудовувані - встановлюються в меблевий гарнітур, тому зовні стають практично непомітними для сторонніх очей. Панель управління також надійно схована за декоративним фасадом, проте доступна для запуску приладу і вибору робочої програми.

У приладах з частковим вбудовуванням, панель управління розташовується поверх декоративного фасаду і забезпечує швидкий доступ до машини.

По розміру.

Залежно від розмірів розрізняють наступні види: повнорозмірні, компактні і вузькі (рис. 3.3).

Повнорозмірні - являють собою пристрої стандартного розміру, які можуть встановлюватися на підлогу або монтуватися в кухонний гарнітур.

Компактні - призначаються для установки на стіл або тумбу завдяки своїм невеликим розмірам.

При стандартній висоті, вузькі відрізняються по ширині і глибині. Вони можуть встановлюватися як в меблі, так і на підлогу.

Рис.2.3. Типи посудомийних машин в залежності від розміру:

а) повнорозмірні; б) компактні; в) вузькі

Висота повнорозмірних і вузьких моделей становить від 80 до 88 см. Висота компактних пристроїв не перевищує 50 см. Деякі моделі вбудованих машин оснащуються гвинтовими ніжками для регулювання висоти.

Ширина в стандартних повнорозмірних пристроях становить 60 см, в нестандартних моделях досягає 80 см, а у вузьких - від 45 до 50 см.

Повнорозмірні пристрої мають стандартну глибину в 60 см, а компактні - до 50 см. Компактні моделі висотою до 45 см можна розмістити під кухонну мийку або раковину; повнорозмірні моделі висотою до 88 см можна встановити поруч з мийкою під стільницю або замість кухонної шафи. Компактні пристрої можна вбудувати в кухонний гарнітур або встановити на окрему тумбу, вузькі - розмістити під мийкою або під стільницею.

По вазі.

Загальна вага посудомийної машини визначається її конструкцією і функціональними можливостями. Як правило, чим нижче показник гучності при роботі, тим більше вага техніки. Крім того, вагу збільшують додаткові механізми, які забезпечують низьке споживання електрики і води.

Також вага безпосередньо залежить від його габаритів і становить від 17 до 65 кг.

Стандартні повнорозмірні прилади максимального завантаження важать від 38 до 56 кг. Вузькі прилади середнього обсягу завантаження важать від 28 до 39 кг. Компактні малогабаритні пристрої мінімального завантаження важать від 17 до 23 кг.

По способу нагріву води.

Нагрів холодної води в посудомийної машини здійснюється за допомогою тена. У багатьох моделях пристроїв раніше використовувалися спіральні водонагрівачі, якими оснащені електричні чайники. Такий нагрівач забезпечував швидке нагрівання певного обсягу води.

Посудомийні машини нового покоління оснащуються закритими нагрівальними елементами, які розташовані поза робочої камери приладу. Вода нагрівається до потрібної температури і подається моментально в камеру для миття. Проточний нагрівач забезпечує швидке нагрівання, при цьому спрощується процес фільтрації води і економиться електрику.

По рівню шуму.

У різних виробників ця характеристика може відрізнятися, але в середньому рівень шуму в машинах становить від 26 до 64 дБ. Найтихішими вважаються пристрої з рівнем шуму в 45 дБ.

Дизайн (кольорове оформлення корпусу).

Кольорове оформлення корпусу посудомийних машин залежить від конкретної моделі і виробника. Споживачам можуть бути запропоновані товари в наступних колірних рішеннях корпусу: сріблястий; білий; під нержавійку; чорний; сірий; інший.

Ємність машини.

Вона визначає максимальну кількість комплектів кухонного посуду і приладдя, яке можна завантажити і обробити в машині протягом одного робочого циклу.

У стандартну комплектацію входить набір столових приборів в розрахунку на одну людину - різні види тарілок (для перших і других страв, салатів, хліба і нарізки), ложки та виделки, чашка і чайне блюдце.

Посудомийні машини розраховані на таку кількість комплектів:

- від 3 до 8 комплектів;
- від 8 до 12 комплектів;
- від 12 до 15 комплектів;
- від 15 до 18 комплектів.

Стандартні повнорозмірні машини вміщують до 12 комплектів, компактні - до 7 комплектів, нестандартні - до 18 комплектів.

Класи енергоспоживання, миття та сушки.

Клас споживання електрики - технічна характеристика, яка визначає ступінь економічності щодо споживання електрики. Клас миття і сушки - відповідні параметри, що визначають якість виконуваних операцій - миття і просушування посуду. Чим вище показники, тим економічніше пристрій.

Згідно з європейською класифікацією передбачено 7 класів споживання енергії, кожному з яких відповідає певне буквене позначення від А до G. Високий клас відповідає малій витраті електроенергії.

Прилади, які відносяться до класів А, В і С є економічними, D і E - середнього ступеня економічності, F і G - найбільш енергоємними.

Сучасні моделі машин відносяться до класу А, А ++, В і С. Клас А ++ присвоюється приладів, які мають найнижчий рівень енергоспоживання. Пристрої з маркуванням в + дозволяють економити до 10% енергії, а з ++ економлять до 35%.

Посудомийні машини поділяють також за класом миття. Подібний показник визначає якість миття і полоскання посуду за один робочий цикл. У більшості моделей передбачено три основні режими миття посуду - легкий, стандартний і прискорений. У деяких моделях налічується до 18-20 додаткових режимів для різних категорій посуду.

Техніка може мати два класи миття - А (повне видалення забруднень) і В (з незначними залишковими забрудненнями). Старі моделі машин відносяться до класів С і Е, які не відрізняються високою якістю миття.

Клас сушки визначає якість висушування посуду. Розрізняють 3 класи сушки - А, В і С. Для пристроїв класу А передбачена ідеальна сушка посуду без розлучень і патьоків, для класів В і С - допускається наявність незначних крапель води або плям.

Способи сушки.

В машинах передбачено три основних способи сушіння: конденсаційна, примусова і теплообмінна.

Сушка теплообмінна - забезпечує обробку посуду за допомогою теплового обміну, який відбувається при відведенні води і подачі пари.

Конденсаційна сушка - мається на бюджетних моделях. Вона передбачає випаровування зайвої вологи шляхом утворення конденсату і видалення його через зливний отвір.

Інтенсивне сушіння - реалізована в дорогих моделях. Вона дозволяє прискорювати процес просушування посуду за рахунок нагнітання теплого повітря вбудованим вентилятором.

Потужність споживання (максимальна).

Потужність залежить від енергоспоживання, тому у приладів А класу вона буде нижче, ніж у машин С класу.

Отже, в співвідношенні із класом потужність споживання складає:

А клас - потужність від 0,8 до 1,04 кВтг за цикл;

В клас - потужність від 1,05 до 1,1 кВтг за цикл;

З клас - потужність від 1,1 до 1,5 кВтг.

Максимальний показник потужності досягає 3,3 кВт, але для більшості моделей з низьким енергоспоживанням він не перевищує 2 кВт.

Енергоспоживання за цикл.

Ще один показник, що визначає технічні можливості пристрою - це споживання електрики за робочий цикл миття. Залежно від класу споживання і класу миття, посудомийна машина може споживати від 250 Вт до 2,1 кВт на годину за один цикл. У економічних моделей цей показник мінімальний

Система захисту від протікання.

У всіх моделях машин передбачена надійна система захисту від протікання.

Вона представлена в двох видах:

Повний захист - призначається для захисту всього корпусу. Він реалізується за допомогою датчика-поплавка, який встановлюється в піддон. При переповненні піддону або виявленні протікання камери здійснюється автоматичне відключення пристрою. Це призводить до припинення забору води, а вже залитий обсяг води виводиться в зливний отвір.

Частковий захист - призначається для захисту зливного шлангу з установкою вхідного клапана, який спрацьовує на закриття і припинення подачі води, якщо є витік води.

Спосіб управління.

У посудомийних машинах передбачено два способи управління: електромеханічний та електронний.

Електромеханічний спосіб - передбачає просте і доступне управління технікою з використанням керуючих клавш і важелів включення / відключення, регуляторів вибору робочих програм та інших опцій. Механічні елементи управління розміщені на лицьовій панелі корпусу.

Електронний спосіб - реалізований в дорогих моделях. В даному випадку елементами управління є кнопка «Пуск» і робочі клавші для вибору відповідних програм мийки. Пристрої з електронною панеллю автоматично визначають необхідні параметри мийки, враховуючи кількість комплектів кухонного посуду і ступінь їх забруднення.

Дисплей (екран)

Розрізняють два види посудомийних машин: оснащені дисплеєм і неоснащені дисплеєм (рис. 3.4). Дисплеєм оснащуються пристрої з електронною панеллю керування. Він призначається для виведення робочих режимів, функцій налаштувань і сервісних даних. В активному режимі на дисплеї виводиться встановлена програма і її тривалість, таймер, інформація про несправності.

а)

б)

Рис.2.4. Типи посудомийних машин в залежності від оснащення дисплеєм:

а) оснащені; б) неоснащені.

Витрати води.

Виділяють три основні класи посудомийних машин за витратами води за один цикл:

- клас А - витрачається до 16 літрів води;
- клас В - від 16 до 21 літра води;
- клас С - витрачається від 21 до 26 літрів води.

Температурні режими миття.

У посудомийних машинах передбачено від 1 до 10 температурних режимів з урахуванням конкретної моделі. Робоча температура миття в машині становить від 28 до 73 градусів. Кожна окрема програма виконується відповідно до встановленого для неї температурним режимом.

Сучасна посудомийна техніка може підключатися до гарячого і холодного водопостачання. У першому випадку в робочу камеру здійснюється подача гарячої води, температура якої повинна відповідати встановленому рівню.

У другому випадку машина самостійно підігріває холодну воду нагрівачем і подає в робочу камеру. Максимально допустима температура нагріву води при подачі досягає 70 градусів.

Кошик для розміщення столових приборів.

Він встановлюється у верхній частині камери і призначений для розміщення вилок, ложок, ножів, а також дрібного кухонного приладдя.

Розрізняють кошик для розміщення посуду з можливістю регулювання висоти та тримач для тендітних склянок і келихів (рис. 3.5)

а)

Рис. 2.5. Способи розміщення посуду у посудомийних машинах:

а) кошик для розміщення посуду з можливістю регулювання висоти;

б) тримач для тендітних склянок і келихів

Ручка кошика розміщується в 2 робочих положеннях з урахуванням розмірів посуду і приладдя. Вона оснащується додатковими держателями для тарілок, блюдець і чашок.

Тримач для тендітних склянок і келихів забезпечує ефективне ополіскування і сушку склянок і келихів. У повнорозмірних пристроях одночасно можна розташувати 3-4 тримачів для промивання 16 склянок і келихів. Вузькі і компактні прилади дозволяють вміщати до 2 тримачів.

Також посудомийні машини розрізняються за функціями та програмами мийки.

Основні програми мийки – стандартна, швидка, інтенсивна і делікатна. Вони призначені для миття посуду зі слабкими, середніми і сильними забрудненнями.

Швидка – експрес програма, передбачена для швидкого очищення посуду з незначним ступенем забруднення і коли залишки їжі ще не засохли. Робочий цикл триває до півгодини при температурі в 35-38 градусів.

Інтенсивна – режим використовується при сильному забрудненні або з залишками їжі, які встигли засохнути. Також використовується для чищення сковорідок, каструль і інших габаритних виробів. Мийка виконується протягом 45-60 хвилин при температурному режимі до 70 градусів. Перед вибором режиму інтенсивного миття додатково можна активувати функцію замочування, яка прискорить процес видалення забруднень.

Делікатна – такий режим призначається для обробки крихких і чутливих матеріалів (фарфору, кристалю, скла), для стерилізації дитячого приладдя - баночок і пляшечок. Бережна мийка здійснюється при температурному режимі 40-45 градусів.

Стандартна – застосовується для щоденного миття середнього і сильного ступеня забрудненості. Вона виконується при температурі води до 66 градусів. У деяких моделях передбачено підвищення температури води до 73 градусів при завершенні процесу миття.

Робочі режими миття і їх кількість.

Прилади розрізняють за типом режимів миття і набору корисних опцій. Сучасні моделі передбачають від 4 (мінімальний набір) до 15 (стандартний і розширений набір) робочих режимів.

У бюджетних моделях є мінімальний набір робочих програм, в пристроях середнього і високого цінового сегмента - стандартний і розширений.

Автоматичний – передбачає вибір відповідної програми миття автоматично. Для цього достатньо вказати тип посуду і ступінь її забрудненості. У деяких моделях передбачені спеціальні датчики, що дозволяють автоматично визначати ступінь забруднення без участі користувача.

Економічний – подібний режим передбачає миття посуду зі слабкою або середнім ступенем забруднення без залишків їжі. Процес миття виробляється економно при температурі підігріву води до 55 градусів.

БІО – режим, який передбачає використання натуральних компонентів біологічного походження - ензимів, які входять до складу екологічної побутової хімії для посуду. Вони здатні швидко і ефективно розчиняти жирові і інші типи забруднень. БІО -режим здійснюється при температурі нагріву води до 40 градусів.

БІО- економічний – режим, схожий з попереднім, очищає від слабких забруднень із застосуванням натуральної побутової хімії при температурі води до 40 градусів.

Режим замочування і ополіскування – ця опція дозволяє здійснювати замочування або ополіскування у воді, підігрітої до потрібної температури, без використання побутової хімії. Скористатися режимом ополіскування можна в будь-який час, до проведення основного миття.

Режим 3 в 1 – ефективний робочий режим, який передбачає одночасне використання трьох компонентів для миття - побутової хімії, ополіскувача та солі для зниження жорсткості води.

Половинна завантаження – режим миття, який дозволяє завантажувати тільки один з наявних кошиків для розміщення посуду (рис. 3.6).

Рис. 2.6. Режим миття посуду «половинне завантаження»

Подібний режим передбачений у моделей підлогового розміщення місткістю в 10-15 комплектів. Завдяки половинному завантаженні

користувач може використовувати верхню чи нижню корзину, завантаживши тільки половину комплектів.

Посудомийні машини, як правило, містять звукові індикатори завершення роботи. Також подібна функція реалізована в дорогих приладах з незначним рівнем шуму і тихим завершенням робочих циклів.

Сучасні посудомийні машини оснащені індикаторами наявності засобів для ополіскування і солей для пом'якшення води. В процесі миття посуду прилад здатний визначати наявність засобів для ополіскування і солі для зниження жорсткості води на підставі індикаторів. При швидкому витраті рідини для ополіскування, пристрій подає сигнал за допомогою світлового індикатора.

В посудомийній техніці передбачений спеціальний індикатор робочого стану, який проектує на підлогове покриття червоний промінь. Він сигналізує про те, що пристрій включено і виконує програму, по завершенні якої промінь стає зеленого кольору.

Індикатор буває двох типів: промінь-індикатор і світлова проекція часу.

Промінь-індикатор передбачений в повновбудованих моделях, які відрізняються низьким рівнем шуму. Безшумна робота не дозволяє користувачеві своєчасно визначити час завершення програми миття. Індикатор забезпечує необхідний контроль: протягом усього часу роботи на підлозі виконується проекція кольорового променя, який згасає після закінчення програми.

Регулювання ступеня жорсткості води в автоматичному режимі – також є характерною ознакою сучасних посудомийних машин. Така функція забезпечує автоматичне визначення ступеня жорсткості води для вибору оптимальної витрати пом'якшувальної солі. Подібною функцією оснащені дорогі моделі.

У бюджетних варіантах опція реалізована ручним способом, коли вибір витрати солі здійснюється тестовим набором, що входять в комплектацію до пристрою.

Посудомийні машини мають функції захисту від дітей. Вона блокує дверцята в робочу камеру або елементи управління на лицьовій панелі, щоб діти не мали доступу до пристрою. Якщо в пральних машинах, після активації запуску, виконується повне блокування дверцят, то в посудомийних пристроях це відбувається рідко. У такому випадку їх відчинення перериває виконання встановленої програми до моменту їх закриття.

Отже, посудомийні машини набувають все більшої популярності у споживачів нарівні з холодильниками, пілососами, кухонними плитами і ін. На сьогодні асортимент посудомийних машин, що переміщуються через митний кордон України, є надзвичайно широким, і тому, щоб зорієнтуватись і зробити правильний вибір, необхідно враховувати фінансові можливості та функції машин.

2.3. Розробка критеріїв, засобів і методів ідентифікації посудомийних машин для митних цілей

Початковим етапом товарознавчої експертизи є необхідність проведення ідентифікації даного товару. Ідентифікація посудомийних машин передбачає визначення критеріїв, засобів та методів ідентифікації (табл. 2). Критерії ідентифікації – це характеристики посудомийних машин, що дозволяють ототожнювати їх найменування з найменуванням, зазначеним на маркуванні та (або) в нормативних, товаросупровідних документах. Засоби ідентифікації товару передбачають підбір нормативних та товаросупровідних документів, а органолептичні, аналітичні та вимірювальні методи дають змогу визначати характеристики товару.

Характеристика критеріїв, засобів, методів для ідентифікації посудомийних машин наведено в табл.2.1.

Таблиця 2.1

Характеристика критеріїв, засобів та методів ідентифікації посудомийних машин

Критерії	Засоби	Методи
Маркування	Маркування, товаросупровідні документи, ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови»	Аналітичний
Країна походження	Договір (контракт), сертифікат походження	Аналітичний
Розмір	Маркування, технічна документація на товар	Вимірювальний
Вага	Маркування, технічна документація на товар	Вимірювальний
Тип посудомийної машини	Маркування, технічна документація на товар	Аналітичний
Місткість (кількість комплектів завантаженого посуду)	Технічна документація на товар, ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови»	Вимірювальний
Кількість програм	Технічна документація на товар	Аналітичний, органолептичний
Рівень шуму	Технічна документація на товар	Вимірювальний
Витрата води на цикл мийки	Технічна документація на товар	Вимірювальний

Критерії для проведення експертизи поділяються на загальні та специфічні (конкретні) [17].

Загальні критерії ґрунтуються на сучасних, існуючих у суспільстві якісних та кількісних градаціях та уявленнях про товар. До загальних критеріїв, що застосовуються під час проведення експертизи посудомийних машин відносяться: найменування товару, фірма-виробник та країна походження.

Специфічні критерії ґрунтуються на даних нормативної національної та міжнародної документації, яка характеризує якість продукції, що випускається. Специфічні критерії посудомийних машин включають в себе функціональне призначення товару, місткість (кількість комплектів завантаженого посуду), кількість програм, рівень шуму, витрати води на цикл мийки, розмір, вага.

До засобів ідентифікації посудомийних машин відносяться: нормативні документи, які регламентують показники якості та які можуть бути

використані метою ідентифікації. Такими нормативними документами є ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови». Також до засобів ідентифікації посудомийних машин можна віднести товаросупровідні документи та маркування. Товаросупровідні документи включають в себе зовнішньоекономічний договір (контракт), товаротранспортні документи, рахунок-фактуру, митну декларацію, документи про країну походження.

Важливим засобом ідентифікації є маркування, яке містить всю інформацію про товар (найменування, вид, сорт товару, склад, сировина тощо). Маркування – це текст, умовні позначення, малюнки, нанесені на упаковку або товар, а також інші допоміжні засоби, призначені для ідентифікації товару або окремих його властивостей, доведення інформації до споживача про виробників, кількісні та якісні характеристики товару [4].

При ідентифікації посудомийних машин використовують комплекс методів дослідження, які являють собою методи товарознавчої експертизи, що застосовуються для ідентифікації відповідності оцінюваних товарів встановленим критеріям. До методів ідентифікації посудомийних машин відносять: органолептичний, аналітичний та вимірювальний.

Органолептичні методи – це методи визначення значень показників відповідності товару за встановленими критеріями на основі аналізу сприйняття органів чуття людини. Перевагою органолептичних методів ідентифікації посудомийних машин є їх доступність і простота, а недоліком – їх недостатня достовірність.

Аналітичні методи – це методи визначення відповідності посудомийних машин вимогам нормативно-правової та технічної документації, а також товаросупровідним документам за визначеними показниками (критеріями).

Вимірювальні методи – це методи, які використовуються для встановлення дійсних значень властивостей посудомийних машин за визначеними показниками (критеріями).

Різновидами вимірювальних методів є фізичні методи, які є методами визначення якості посудомийних машин, що використовують для характеристики фізичних властивостей даного товару. За допомогою вимірювальних методів визначали розміри та вагу посудомийних машин, які були обрані для дослідження. Для цього використовували ДСТУ 4179-2003 «Рулетки вимірювальні металеві. Технічні умови.» та ДСТУ EN 45501:2007 «Прилади неавтоматичні зважувальні. Загальні технічні вимоги та методи випробувань.» [11,12].

Таким чином, за аналізом нормативно-правових актів та товаросупровідних документів обрано критерії, засоби та методи ідентифікації посудомийних машин. Запропоновані критерії ідентифікації ґрунтуються на основі інформації, яка відображається у товаросупровідних та нормативних документах і є визначальними для ідентифікації посудомийних машин в процесі митного контролю та митного оформлення.

2.4. Товарознавча експертиза посудомийних машин та оформлення її результатів

Товарознавча експертиза посудомийних машин являє собою експертизу, яка проводиться Департаментом податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України з метою визначення їх вартості.

Головними завданнями при проведенні товарознавчої експертизи посудомийних машин були [18]:

- визначення належності посудомийних машин до класифікаційних категорій, які прийняті у виробничо-торговельній сфері (вид, артикул, марка, модель, розмір, комплектність тощо) та належності до товарних угруповань відповідно до УКТЗЕД;
- визначення причин якісних змін посудомийних машин;
- встановлення способу виробництва посудомийних машин (промисловий чи саморобний, підприємства-виробника, країни-виробника);

- визначення вартості посудомийних машин .

Для проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин нами було обрано п'ять зразків даного товару різних торговельних марок, опис яких наведено в табл. 2.2. За обраними критеріями, методами та засобами була проведена ідентифікація представлених зразків як перший етап товарознавчої експертизи (табл. 2.2.).

Таблиця 2.2

Результати досліджень посудомийних машин

Критерії	Зразок				
	№1	№2	№3	№4	№5
1	2	3	4	5	6
					
Найменування, фірма-виробник	Посудомийна машина GorenjeGV 51211	Вбудована посудомийна машина BOSCH SPV 40 F 20 EU	Посудомийна машина BOSCH SMS24AW00 E	Посудомийна машина WhirlpoolWF E 2 B 19 X	Посудомийна машина BEKO DTC36610W
Країна походження	Китай	Німеччина	Польща	Польща	Турція
Розмір (висота/ширина/глибина, см)	45/85/60	45/81.5/55	60/84.5/60	60/85/60	55/43,8/50
Вага виробу	39.5 кг	45 кг	43 кг	47 кг	—
Клас мойки	A	A	A	A	A

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6
Тип посудомийної машини	окремо-стояча	вбудована	окремо-стояча	окремо-стояча	окремо-стояча
Місткість (кількість)	9	9	12	13	6

комплектів заванта- женого посуду)					
Кількість програм	6	4	4	5	6
Рівень шуму, дБ	49	48	54	49	49
Витрати води на цикл мийки, л	10 л	11,5 л	11,7 л	11 л	7 л

Після проведення ідентифікації посудомийних машин за обраними критеріями встановлено, що всі посудомийні машини різних торговельних марок відповідають даним товаросупровідної документації. Для цього використовували органолептичний та аналітичний метод. Зовнішній вигляд посудомийних машин досліджували органолептичним методом. Маркування, комплектацію посудомийних машин досліджували аналітичним методом, використовуючи товаросупровідні документи та ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови».

Застосовуючи вимірювальні методи, визначали лінійні розміри посудомийних машин згідно з ДСТУ 4179-2003 «Рулетки вимірювальні металеві. Технічні умови» та їх вагу згідно з ДСТУ EN 45501:2007 «Прилади неавтоматичні зважувальні. Загальні технічні вимоги та методи випробувань.».

Наступним етапом є товарознавча вартісна експертиза посудомийних машин, яка здійснюється переважно із застосуванням бази оцінки, яка відповідає ринковій вартості. Згідно з принципами зміни вартості, попиту та пропозиції значення ринкової вартості є змінною за фактором часу величиною, яка залежить від коливань ринкових цін та його складників.

Основним підходом, який використовується для оцінки посудомийних машин, є порівняльний підхід, що базується на порівнянні продукції, яка оцінюється, її споживних властивостей з аналогічними товарами, вартість

яких визначається на підставі цін, що склалися на даний час на ринку. Згідно з цим підходом визначення вартості товарів на території України проводиться на підставі їх цін продажу та поточних цін пропозиції до продажу, які зазначені у вітчизняних довідниках. Зазначені ціни є статистично усередненими ціновими даними посудомийних машин, які є на ринку України і відповідають змісту і поняттю «ринкова вартість».

Інформацію для визначення середньої вартості посудомийних машин отримано з інтернет-джерел (сайт <https://eldorado.ua/>, <https://comfy.ua/>, <https://rozetka.com.ua/>) та торговельної мережі м. Києва. Опис наданих на дослідження товарів та їх вартості наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Результати дослідження вартості зразків посудомийних машин

Зразок	Опис товарів	Ціна, грн.
1	2	3
№1	Посудомийна машина Gorenje GV51211 Країна виробник: Китай	https://eldorado.ua/ - 7 999 грн
		https://comfy.ua/ - 7 999 грн
		https://rozetka.com.ua/ - 7 999 грн
Середня ціна		7 999 грн
№2	Вбудована посудомийна машина BOSCH SPV 40 F 20 EU Країна виробник: Німеччина	https://eldorado.ua/ - 11 199 грн
		https://comfy.ua/ - 11 199 грн
		https://rozetka.com.ua/ - 10 599 грн
Середня ціна		10 999 грн
№3	Посудомийна машина INDESIT DSR 57 M 19 AEU Країна виробник: Польща	https://eldorado.ua/ - 9 999 грн
		https://comfy.ua/ - 9 999 грн
		https://rozetka.com.ua/ - 9 999 грн
Середня ціна		9 999 грн

Продовження табл. 2.3

1	2	3
№4	Посудомийна машина Whirlpool WFE 2 В 19 X Країна виробник: Польща	https://eldorado.ua/ - 10 399 грн
		https://comfy.ua/ - 9 899 грн
		https://rozetka.com.ua/ - 10 399 грн
Середня ціна		10 232 грн

№5	Посудомийна машина БЕКО DTC36610W Країна виробник: Туреччина	https://eldorado.ua/ -5 999грн
		https://comfy.ua/ - 5 719 грн
		https://rozetka.com.ua/ - 5 719 грн
Середня ціна		5 812 грн

Результати табл.2.3 свідчать, що посудомийні машини, представлені на ринку України, мають широкий діапазон вартості – від 5 812 грн до 10 999 грн. Станом на дату проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин можна зробити наступні висновки. Зразок №1 «Посудомийна машина Gorenje GV51211. Країна виробник: Китай» має вартість 7 999 грн., вміщує 9 комплектів посуду, має 6 програм та рівень шуму 49дБ, також є економною в споживанні води – 10 л, тобто ідеально поєднує в собі ціну і якість. Зразок №2 «Вбудована посудомийна машина BOSCH SPV 40 F 20 EU. Країна виробник: Німеччина» є найдорожчою з представлених зразків – 10 999грн, але має найменший рівень шуму 48 дБ, також займає найвище позиціонування бренду на ринку, вміщує 9 комплектів посуду та має 4 програми, затрати води - 11,5 л.

Зразок №3 «Посудомийна машина INDESIT DSR 57 M 19 AEU. Країна виробник: Польща», вартість якого становить 9 999грн., має найбільший рівень шуму 54 дБ та найбільший показник витрати води - 11,7 л, проте вміщує в собі 12 комплектів посуду. Зразок №4 «Посудомийна машина Whirlpool WFE 2 B 19 X. Країна виробник: Польща» має вартість 10 232 грн., рівень шуму 49 дБ, вміщує 13 комплектів посуду (це найвищий показник місткості серед досліджуваних зразків), затрати води - 11 л на цикл мийки. Зразок №5 «Посудомийна машина БЕКО DTC36610W. Країна виробник: Турція» є найдешевшою з представлених зразків (ціна - 5 812 грн.), має найменший показник витрат води – 7 л., рівень шуму становить 49дБ, проте місткість - лише 6 комплектів посуду (така ціна може бути обґрунтована низькою якістю виготовлення посудомийної машини та характеристиками, також відсутні відомості про вагу даного товару).

Заключний етап товарознавчої експертизи є одним із найбільш відповідальних, в якому підсумовують результати всієї проведеної роботи. Метою цього етапу є аналіз і оцінка одержаних результатів, а також їхнє документальне оформлення. Недостатність даних, неточність, недостовірність результатів, протиріччя, порушення правил оформлення документації, нелогічність, неясність, припущення знижують цінність документа, дозволяють поставити під сумнів правильність експертної оцінки.

Після визначення ринкової вартості посудомийних машин експертом був оформлений висновок, форма якого затверджена наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058. Висновок експерта підтверджує достовірність і об'єктивність проведеної експертизи (висновок ДПМЕ №176781309-6685 від 13.01.2018 року про результати товарознавчої експертизи посудомийних машин наведений в дод.3).

Отже, для товарознавчої експертизи посудомийних машин з метою визначення їх вартості було обрано 5 зразків цього товару різних торговельних марок. В ході ідентифікації зразків згідно з обраними критеріями було встановлено, що зразки є побутовими посудомийними машинами. Було визначено середню вартість кожного товару на основі даних з Інтернет-джерел. Вартість зразків посудомийних машин корелює з їх технічними характеристиками.

РОЗДІЛ 3

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ ПОСУДОМИЙНИХ МАШИН

3.1. Визначення коду посудомийних машин згідно з УКТЗЕД

Значний асортимент товарів виробляють, імпортують та експортують різні країни. З метою регулювання виробництва й ведення міжнародної торгівлі слід відрізнити товари між собою. У зв'язку з цим було вирішено створити систематизований перелік товарів і присвоїти їм цифрові коди і вони стосуються як товарів, так і програмних продуктів.

При запровадженні державою ряду засобів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, таких як ліцензування або встановлення ставок мита, зробити це для усіх товарів без їх чіткої систематизації непросто. Щоб мати можливість відрізнити різні товари, їх слід відповідно систематизувати та класифікувати.

Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) – товарна номенклатура, в основу якої покладена Гармонізована система опису та кодування товарів (ГС) і Комбінована номенклатура Європейського Співтовариства (КН ЄС). Однакове розуміння класифікації товару згідно УКТ ЗЕД є необхідною умовою при визначенні ставок митних зборів та інших платежів, визначення режимів експорту-імпорту тих чи інших товарів, а також при співставленні митних тарифів, статистичних даних по зовнішній торгівлі Під час переміщення товарів через митний кордон України декларант або уповноважена ним особа здійснює їх декларування, тобто надає митному органу за встановленою формою точні відомості про ці товари [58].

Суть класифікації товарів полягає у наступному. Кожному товару, який переміщують через кордон, присвоюється 10-значний код. Це роблять для того, щоб однозначно ідентифікувати товар, визначити ставку мита та заходи контролю, які потрібно застосувати. Окрім цього, присвоєння коду спрощує ведення митної статистики.

Митні органи України для цілей кодування товарів при митному оформленні використовують товарну номенклатуру Митного тарифу України (УКТЗЕД), затвердженого Законом України «Про Митний тариф України» від 05.04.2001р. № 2371-ІІ. В основу товарної номенклатури Митного тарифу

України покладено Гармонізовану систему (перші шість знаків товарного коду) [58].

При переміщенні товарів, у тому числі і посудомийних машин, через митний кордон країни виникають деякі проблемні питання щодо декларування товару, в першу чергу пов'язані з неправильним визначенням коду згідно з УКТЗЕД.

Визначення коду товару або класифікація товару згідно з УКТЗЕД має одне з ключових значень в процесі його митного оформлення. Для цілей митного оформлення будь-якому товару, що переміщується через митний кордон України, присвоюється 10-ти значний цифровий код згідно класифікатора УКТЗЕД [58].

Код товару впливає на застосування до цього товару тарифних та нетарифних заходів.

Посудомийні машини відносяться до розділу XVI «Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання; їх частини; звукозаписувальна та звуковідтворювальна апаратура, апаратура для запису або відтворення телевізійного зображення і звуку, їх частини та приладдя», групи 84 «Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини». Серед товарних груп посудомийні машини належать до групи 8422 «Машини посудомийні; обладнання для миття або сушіння пляшок або інших ємкостей; обладнання для наповнення, закупорювання пляшок, банок, закривання ящиків, мішків або інших ємкостей, їх запечатування, закорковування або наклеювання на них етикеток; обладнання для герметизації пляшок, банок, тубиків та аналогічних ємкостей; інше обладнання для фасування та загортання товарів (включаючи обладнання для загортання товару з термоусадкою пакувального матеріалу); обладнання для газування напоїв» [52].

Класифікація посудомийних машин згідно з УКТЗЕД представлена в табл. 3.1.

Отже, побутові посудомийні машини згідно з УКТЗЕД класифікуються у товарній підкатегорії 8422 11 00 00. Згідно з Поясненнями до УКТЗЕД до товарної позиції 8422 включаються посудомийні машини (для тарілок, склянок, ложок, виделок і т.п.) незалежно від того, чи мають вони сушильні системи чи ні, у тому числі електричні машини побутового або не побутового призначення. У товарну підпозицію 8422 11 включаються побутові посудомийні машини незалежно від їхнього передбачуваного використання і незалежно від того, чи працюють вони від електромережі. Зовнішні габаритні розміри таких машин, установлюваних на підлозі, такі:

- ширина до 65 см;
- висота до 95 см;
- довжина до 70 см [52].

Таблиця 3.1

Класифікація посудомийних машин згідно з УКТЗЕД

Розділ XVI	Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання; їх частини; звукозаписувальна та звуковідтворювальна апаратура, апаратура для запису або відтворення телевізійного зображення і звуку, їх частини та приладдя
Група 84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини

Продовження табл. 3.1

8422	Машини посудомийні; обладнання для миття або сушіння пляшок або інших ємкостей; обладнання для наповнення, закупорювання пляшок, банок, закривання ящиків, мішків або інших ємкостей, їх запечатування, закорковування або наклеювання на них етикеток; обладнання для герметизації
------	---

	пляшок, банок, тубиків та аналогічних ємкостей; інше обладнання для фасування та загортання товарів (включаючи обладнання для загортання товару з термоусадкою пакувального матеріалу); обладнання для газування напоїв:
	- машини посудомийні:
8422 11 00 00	- - побутові
8422 19 00 00	- - інші

Габаритні розміри пристроїв і приладдя, призначених для установа на столі або прилавку, значно менші.

Відповідно до ст. 257 Митного кодексу митне оформлення товарів здійснюється на підставі митної декларації, до якої декларант або уповноважена ним особа вносить відомості про товари, у тому числі код товару згідно з УКТЗЕД.

Згідно з графою 31 митної декларації №100020/2018/170256 (дод.А) товар був заявлений як «Машини посудомийні побутові. Посудомийна машина Gorenje GV51211 (WQP8 – 7704C) вбудована, 45см,9 комплектів., А++, 6 програм арт. – 476349, - 166 шт. Посудомийна машина Gorenje CV55111 (WQP8 – GDFI1) вбудована, 45см, 10 комплектів посуду, А++, 5 програм арт. – 571917, - 80 шт. Виробник - Gorenje d.d.; Торгівельна марка Gorenje; Країна виробництва - Китай.». Товар перевозиться в картонних коробках кількістю – 246 шт.

Виробником та експортером даного товару є підприємство FOGHAN SHUNDE MIDES WASHINGAP LIAN. Країна виробник – Китай. Отримувачем є підприємство ТОВ «Чиста лінія».

Для визначення коду посудомийних машин згідно УКТЗЕД декларантом Поповим М.В. був проаналізований такі документи:

- зовнішньоекономічний контракт від 01.02.16 №24UKR (дод.Д);
- Сертифікат про походження товару від 28.12.17. №A145872 (дод.Є).

Декларант Попов М.В., проаналізувавши документи, подані на товар, визначив код УКТЗЕД та зазначив у графі 33 «Код товару» митної декларації №UA100020/2018/170256 (дод.А) - 8422110000.

Код товару повністю відповідає опису товару, зазначеного у графі 31 «Вантажні місця та опис товарів». Отже, код УКТЗЕД був визначений правильно.

Таким чином, побутові посудомийні машини згідно з УКТЗЕД класифікуються у товарній підкатегорії 8422 11 00 00. Цей код був визначений і заявлений декларантом Поповим М.В. у графі 33 «Код товару» декларації №UA100020/2018/170256 (дод.А).

3.2. Визначення митної вартості та оподаткування посудомийних машин при імпорті

Визначення митної вартості як однієї з умов митного оподаткування має важливе значення, оскільки саме в його процесі встановлюється база для обчислення платежів: мита та податку на додану вартість.

Згідно зі ст. 49 Митного кодексу України (МКУ), митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари [25].

Контроль правильності визначення митної вартості здійснюється посадовою особою митного органу під час проведення митного контролю та митного оформлення товарів. Відкривається цінова база товарів, в якій зазначено товари та їх митну вартість, та співставляється митна вартість, яка зазначена в декларації. Посадова особа митниці перевіряє митну вартість, визначену декларантом або уповноваженою ним особою, та приймає письмове рішення про коригування митної вартості, якщо митна вартість задекларована неправильно [40].

Нарахування сум митних платежів здійснюється у валюті України. Для цілей нарахування митних платежів застосовуються ставки, що діють на день подання органу доходів і зборів митної декларації на товари, а в разі якщо

митне оформлення здійснюється без подання митної декларації, - на день його здійснення [55].

Суми митних платежів сплачуються в готівковій формі через касу органу доходів і зборів чи фінансової установи або у безготівковій формі через фінансову установу, крім випадків, передбачених Митним кодексом та законами України. Митні платежі можуть бути сплачені в будь-якій іншій формі, передбаченій законом.

Обчислення митної вартості здійснюється з урахуванням умов поставки товарів відповідно до інтерпретації Міжнародних правил INCOTERMS, враховуючи, які витрати включені продавцем до рахунку-фактури та коли вони здійснені: до перетину кордону чи після [63].

Відповідно до договору від 01.02.16 №24UKR (дод.Д) товар, який був задекларований у графі 31 митної декларації №UA100020/2018/170256 (дод.А) «Машини посудомийні побутові. Посудомийна машина Gorenje GV51211 (WQP8 – 7704C) вбудована, 45см,9 комплектів., А++, 6 програм арт. – 476349, - 166 шт. Посудомийна машина Gorenje CV55111 (WQP8 – GDFI1) вбудована, 45см, 10 комплектів посуду, А++, 5 програм арт. – 571917, - 80 шт. Країна виробництва - CN.», прибув до порту Одеси згідно з коносаментом CNF від 13.12.17 №4567893568 (дод.Е) у контейнері №СМАU5389986, в кількості 246 картонних коробок.

Умови поставки - DAT UA Odessa. DAT Інкотермс 2010 - «Delivered At Terminal» перекладається «Поставка на терміналі». Згідно базису поставки DAT Інкотермс 2010 продавець зобов'язаний оплатити витрати і фрахт, необхідні для доставки і розвантаження товару в зазначений термінал, виконати експортне митне оформлення для вивезення товару з оплатою експортних мит і інших зборів у країні відправлення, однак продавець не зобов'язаний виконувати митні формальності для ввезення товару, сплачувати імпорتنі мита або виконувати інші імпорتنі митні процедури при ввезенні.

Згідно з графою 42 митної декларації №UA100020/2018/170256 (дод.А) фактурна вартість товару становить 48500 євро. Документи, які були надані декларантом, де зазначена фактурна вартість товару:

- зовнішньоекономічний контракт від 01.02.16 №24UKR (дод.Д);
- інвойс (рахунок) від 28.12.17 № 369852 (дод.В);
- пакувальний лист від 28.12.17 № 4587963.

Митна вартість визначається на основі ціни, яку буде сплачено або яка підлягає сплаті за товар на момент перетину митного кордону України. За умовою DAT митна вартість дорівнює фактурній. До складу фактурної вартості включена реалізаційна вартість та транспортні витрати на доставку товарів до кордону України.

$$MB=FB, \quad (3.1)$$

де MB – митна вартість;

FB – фактурна вартість.

$FB=48500$ євро

На момент перетину кордону курс євро складав 34.63 грн. Отже, згідно з графою 45 «Коригування» митної декларації №UA100020/2018/170256 (дод.А) митна вартість товару складає: $48500 \text{ євро} \times 34.63 \text{ грн.} = 1679793, 43$ грн.

Слід зазначити, що митна вартість товарів заявляється митного органу декларантом або уповноваженою ним особою під час переміщення товарів через митний кордон України шляхом подання ним митної декларації.

Для заявлення митної вартості посудомийних машин, визначеної за ціною зовнішньоекономічного договору від 01.02.16 №24UKR (дод.Д) (основним методом), які імпортуються, декларантом Поповим М.В. подавалася декларація митної вартості за формою ДМВ-1, номер якої ідентичний із митною декларацією №UA100020/2018/170256 (Дод.Б). Декларація митної вартості заповнюється відповідно до вимог наказу Міністерства фінансів України від 24.05.2012 №599 «Про затвердження Форми декларації митної вартості та правил її заповнення» [53]:

Графа 1. Зазначаються відомості про продавця товару: FOGHAN SHUNDE MIDES WASHINGAP LIAN GES MFG CO., LTD NO 20, TOWN ROAD, SHUNDE, DISTRICT, FUCHAN, GUINGDONG AND PRC.

Графа 2а, 2б. Зазначаються відомості про резидента та декларанта: ТОВ "ЧИСТА ЛІНІЯ" м. Київ, Солом'янський р-н, вулиця Окружна, буд.4-А, Київ.

Графа 3. Зазначаються скорочене літерне найменування умов поставки: DAT –UA Odessa.

Графа 4. Зазначаються код згідно з класифікатором документів, номер, дата.:

- 0380 – інвойс №369852 від 28.12.17 (дод.В);
- 4103 – доповнення до зовнішньоекономічного договору (контракту) №1 від 01.02.17
- 4104 – зовнішньоекономічний договір (контракт) №24/UKR від 01.12.16 (дод.Д).

Графа 6. Зазначається метод визначення митної вартості. В нашому випадку митна вартість визначена методом 1 (за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються, тобто посудомийних машин).

Графи 9(а)-11(б). Дається відповідь на запитання «так» або «ні» знаком Х (дод.Б).

Графа 12. Зазначається кількість додаткових аркушів до основного аркуша ДМВ: 1.

Графа 13(а),13(б.) Зазначається дата заповнення та прізвище, ім'я та по батькові декларанта - 15.01.2018 Попов В.М.

Додатковий аркуш А до основного аркуша ДМВ призначається для розрахунку митної вартості за основним методом визначення митної вартості - за ціною договору від 01.02.16 №24UKR (дод.Д) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції).

У графах 14 - 28 додаткового аркуша А усі дані наводяться в гривнях.

У графі "Код товару" зазначається код посудомийних машин згідно з УКТ ЗЕД - 8422110000.

Графа 14(а). Ціна, що була фактично сплачена - 48500,0000. У другому рядку графі наводиться літерний код валюти рахунку (у дужках) відповідно до Класифікації валют: EUR. У третьому рядку графі наводиться курс, за яким валюту перераховано у гривні. Перерахунок іноземної валюти в гривні здійснюється за курсом під час заповнення декларації курс був - 34,63. У четвертому рядку графі зазначається в гривнях ціна, що була фактично сплачена: 1679793,4260.

Графа 15. Зазначається в гривнях сума четвертого рядка графі 14(а) та графі 14(б): 1679793,4260.

Пункт "а" графі 28. Зазначається в гривнях заявлена митна вартість - 1679793,43.

Пункт "б" графі 28. Зазначається заявлена митна вартість, перерахована у валюту рахунку - 48500,00.

Підпис та печатка (у разі наявності) декларанта Попова В.М.

Отже, митна вартість посудомийних машин складає 1679793,43 грн. Ця сума вказана у графі 45 «Коригування» в митній декларації №UA100020/2018/170256 (дод.А).

Посудомийні машини, що ввозяться на митну територію України, підлягають оподаткуванню ввізним митом. Нарахування ввізного мита проводиться у графі 47 митної декларації №UA100020/2018/170256 (дод.А).

Основою нарахування ввізного мита є:

а) митна вартість товару – при застосуванні адвалерної ставки ввізного мита;

б) кількісні показники товарів відповідно до одиниць виміру товарів або кількісні характеристики товарів – при застосуванні специфічної ставки ввізного мита.

Мито, яке стягується митницею, представляє собою податок на товари та інші предмети, які переміщуються через митний кордон України [57].

Обкладання митом товарів та інших предметів здійснюється у порядку та з ставками, встановленими Законом України „Про Митний тариф України”[55]. Ставки мита для посудомийних машин наведена в табл.3.2.

Таблиця 3.2.

**Ставка ввізного мита для посудомийних машин
згідно з Митним тарифом України**

Код згідно з УКТЗЕД	Назва	Ставка мита	
		повна	пільгова
8422 11 00 00	Машини посудомийні; обладнання для миття або сушіння пляшок або інших ємкостей;	5%	5%

Для посудомийних машин застосовується адвалорна ставка мита (у відсотках до митної вартості товарів). Розрахунок ввізного мита здійснюється за формулою:

$$C_m = MB \cdot C_t, \quad (3.2)$$

де C_m - сума мита;

MB – митна вартість (у грн.);

C_t — ставка мита.

Отже, повна та пільгова ставка мита для посудомийних машин становить 5%. Виходячи з цього, мито посудомийних машин розраховується наступним чином: 1679793,43 грн. * 0,05=83989грн. 67 коп.

Наступне нарахування - це податок на додану вартість ПДВ.

Імпорт посудомийних машин, що ввозяться на територію України обкладаються податком на додану вартість за ставкою, встановленою Податковим Кодексом України № 2856 – VI від 02.12.2010 року[34]. Базою оподаткування є контрактна ціна імпортованої продукції, але не менша за митну вартість товару з урахуванням витрат на транспортування,

навантаження, розвантаження[57]. Сума податку на додану вартість визначається за формулою (3.3):

$$ПДВ = \frac{(МВ + М) \times 20\%}{100\%}, \quad (3.3)$$

де М - сума мита;

МВ - митна вартість;

Отже, розрахунок податку на додану вартість розраховується наступним чином: (1679793,43 грн. +1763783.10 грн.)*20/100=352756,62 грн.

В табл. 3.3 наведено розрахунок митних платежів (мита та податку на додану вартість) для посудомийних машин згідно з митною декларацією №UA100020/2018/170256 в графі 47 «Нарахування митних платежів».

Таблиця 3.3.

**Нарахування митних платежів при імпорті посудомийних машин
у графі 47 МД №UA100020/2018/170256**

Вид	Основа нарахування	Ставка	Сума	СП
020	1679793.43	5%	83989.67	01
028	1763783.10	20%	352756.6	01
			2	

Заповнення проводиться згідно наказу Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651.

У першій колонці "Вид" зазначається код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами. Мито – 020, ПДВ – 028.

У другій колонці "Основа нарахування" зазначаються:

- при нарахуванні мита за адвалорною ставкою – митна вартість товару, зазначена в графі 45 МД – 1679793 грн. 43 коп.
- при нарахуванні ПДВ зазначається сума мита та митної вартості – 1763783грн .10 коп.

У третій колонці "Ставка" зазначаються – при нарахуванні мита - установлений законодавством розмір ставки мита – 5%; при нарахуванні податку на додану вартість - установлений законодавством розмір ставки податку на додану вартість – 20%;

У четвертій колонці "Сума" зазначається нарахована сума відповідного митного платежу. Мито – 83989 грн. 67 коп.; ПДВ – 352756 грн. 62 коп.

У п'ятій колонці "Спосіб платежу" зазначається код способу розрахунку відповідно до класифікатора способів розрахунку. Мито – 01; ПДВ – 01.

Отже, митна вартість на ввезення посудомийних машин за митною декларацією №UA100020/2018/170256 (дод.А) за умовою DAT дорівнює фактурній і складає 1679793 грн. 43коп. Також декларантом Поповим були нараховані такі платежі: мито складає – 83989 грн. 67 коп.; ПДВ – 352756 грн. 62 коп.

3.3. Аналіз митного оформлення імпорту посудомийних машин згідно з митною декларацією

Відповідно до статті 4 Митного кодексу України митне оформлення - виконання митних формальностей, необхідних для випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення;

Митні формальності – сукупність дій, що підлягають виконанню відповідними особами і органами доходів і зборів з метою дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи [39].

Виконання митних формальностей, необхідних для випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення, складають основу митного оформлення [51].

Одним з основних законодавчих актів, які регулюють митне оформлення товарів, і посудомийних машин в тому числі, є Митний Кодекс України. В ньому визначаються порядок здійснення митного оформлення

(розділ 8), де вказується інформація щодо початку, мети, місця й часу, відмови у митному оформленні, завершення митного оформлення товарів, що переміщуються у різних митних режимах, в тому числі імпорту та експорту [25].

При виконанні митних формальностей проводиться контроль у формі автоматизованої перевірки правильності заповнення даних митних декларацій; контроль співставлення – автоматизоване порівняння даних, які містяться в митній декларації і в інших документах з даними, які містяться в електронних копіях митної декларації та інших документах. Цей спосіб допомагає спростити та скоротити термін виконання перевірки даних та інформації яку вносять в супровідні документи суб'єкти зовнішньої торгівлі. Даний спосіб виключає можливість підміни та розходження даних в супровідних документах. Також зменшує можливість помилки через людський фактор [39].

Митне оформлення товару «Машини посудомийні побутові. Посудомийна машина Gorenje GV51211 (WQP8 – 7704C) вбудована, 45см,9 комплектів., А++, 6 програм арт. – 476349, - 166 шт. Посудомийна машина Gorenje CV55111 (WQP8 – GDFI1) вбудована, 45см, 10 комплектів посуду, А++, 5 програм арт. – 571917, - 80 шт. Відправник – FOGHAN SHUNDE MIDES WASHINGTON LIAN (Китай).» розпочинається з моменту подання Київській митниці ДФС декларантом ТОВ «Чиста лінія» (дані про декларанта зазначені у графі 14 МД) електронної митної декларації (ЕМД) та документів, необхідних для митного оформлення (паперові примірники митної декларації не подаються, оскільки застосовується процедура електронного декларування).

В електронній митній декларації (графа 44) зазначені відомості про документи, які є підставою для митного оформлення посудомийних машин:

- зовнішньоекономічний контракт від 01.02.16 №24UKR (дод.Д);
- інвойс (рахунок) від 28.12.17 № 369852 (дод.В);
- Коносамент CNF від 13.12.17 №4567893568(дод.Е);

- Сертифікат про походження товару від 28.12.17. №A145872 (дод.Є);
- автомобільна міжнародна накладна (CMR) від 12.01.18 №986 (дод.Г);
- пакувальний лист від 28.12.17 № 4587963.

Зовнішньоекономічного договір від 01.02.16 №24UKR – це матеріально оформлена угода суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних контрагентів (FOGHAN SHUNDE MIDES WASHINGTON LIAN (Китай) та ТОВ «Чиста лінія»), спрямований на встановлення їхніх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності. Договір купівлі – продажу дає можливість визначити контрагентів, особу відповідальну за фінансове врегулювання, умови поставки, характер угоди, валюту контракту, спосіб розрахунку та банківські реквізити.

Інвойс (invoice) від 28.12.17 № 369852 - це документ, який випишується продавцем покупцеві при відвантаженні товару в рамках зовнішньоекономічної угоди. В інвойсі позначені: товари, їх кількість, ціна та умови поставки, характеристики товару.

Засвідчення Київською митницею ДФС прийняття товару та документів на нього до митного оформлення здійснюється шляхом проставлення відбитків відповідних митних забезпечень (у тому числі за допомогою інформаційних технологій), інших відміток на митній декларації, а також на товаросупровідних документах.

Керуючись вимогами Митного кодексу України, митне оформлення посудомийних машин в митному режимі імпорту потребує здійснення ряду митних формальностей відповідно до Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631.

В даному випадку здійснюється електронне декларування, про що свідчить напис «Електронне декларування» у графі А митної декларації №UA100020/2018/170256 (дод.А).

Посадовою особою підрозділу митного оформлення Київської митниці ДФС при здійсненні митного оформлення посудомийних машин за митною декларацією № UA100020/2018/170256 (дод.А) здійснюються митні формальності, які можна розділити на декілька етапів:

1. реєстрація митної декларації. Для цього проводиться:
 - перевірка відповідності формату ЕМД встановленим вимогам;
 - присвоюється митній декларації реєстраційний номер за допомогою автоматизованої системи митного оформлення. В даному випадку митній декларації було присвоєно номер № UA100020/2018/170256 (дод.А);
 - унесення поданої ЕМД до бази даних Київської митниці ДФС;
- 2) перевірка митної декларації. Для цього проводиться:
 - перевірка наявності поданих разом з митною декларацією рахунків-фактури, відомості про які вказані у графі 44 (рахунок-фактуру (інвойс) від 28.12.17 № 369852);
 - перевірка за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення МД відповідно до вимог, встановлених законодавством з питань державної митної справи;
- 3) прийняття митної декларації для оформлення. Для цього до ЕМД уноситься номер штампу «Під митним контролем»;
- 4) оформлення митної декларації. Для цього виконуються такі митні формальності:
 - контроль співставлення (автоматизоване порівняння) даних, які містяться в ЕМД, та інших документів, поданих для митного оформлення, зокрема:
 - співставлення реквізитів уповноваженого банку, зазначеного у графі 28 МД, з даними, що містяться в переліку вповноважених банків України в ЄАІС митних органів України (в даному випадку – ПАТ «ПРИВАТБАНК»);
 - перевірка наявності діючих (не скасованих) спеціальних санкцій, застосованих до українського суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності і/або іноземного суб'єкта господарської діяльності згідно зі статтею 37 Закону

України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (в даному випадку не було виявлено діючих спеціальних санкцій до суб'єкта ТОВ «Чиста лінія» та FOGHAN SHUNDE MIDES WASHINGTON LIAN (Китай));

- співставлення з картками відмови та МД, в оформленні яких відмовлено (картки відмови не надавались);

- співставлення відомостей, що підтверджують дотримання встановлених законодавством заборон та обмежень щодо переміщення товарів через митний кордон України, з інформацією, що міститься в уніфікованих електронних дозвільних документах, що надходять з інших державних органів (заборони та обмеження на ввезення на митну територію України посудомийних машин не встановлені) ;

- співставлення з інформацією, що надходить з митних та правоохоронних органів іноземних держав (така інформація відсутня);

- контроль із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі оцінка ризику за МД шляхом аналізу ЕМД;

- перевірка правильності класифікації товарів (код посудомийних машин згідно з УКТЗЕД 8422110000 визначено правильно);

- перевірка правильності визначення країни походження товарів (надано сертифікат про походження товару від 28.12.17. №А019041);

- перевірка дотримання встановлених до задекларованих товарів заходів нетарифного регулювання (наявність в МД відомостей про відповідні документи або відомостей про відмітки у товаросупровідних документах). У даному випадку посудомийні машини (код згідно з УКТЗЕД 8422110000.) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05.10.2011 № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України» підлягають лише радіологічному контролю. Факт здійснення радіологічного контролю засвідчений відповідним штампом на товаросупровідних документах (на СМР від 12.01.18 №986 (дод.Г)) ;

- перевірка правильності визначення митної вартості товарів (митна вартість визначена декларантом правильно і становить 1679793.43 грн.);

5) передавання митної декларації до спеціалізованого підрозділу.

У випадках, якщо наданих документів недостатньо для ідентифікації товару, або перевірки заявленого коду товару згідно з УКТЗЕД, або перевірки правильності визначення митної вартості товару посадова особа підрозділу митного оформлення Київської митниці направляє запит до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС України. В даному випадку запит направлявся до ДПМЕ ДФС;

6) проведення митного огляду. У разі необхідності під час виконання митних формальностей може здійснюватися митний огляд посудомийних машин. За результатами проведення митного огляду складається Акт огляду установленної форми. В даному випадку Акт огляду не складався;

7) завершення митних формальностей за митною декларацією №UA100020/2018/170256 (дод.А). При цьому посадовими особами підрозділу митного оформлення Київської митниці здійснюється:

- перевірка відомостей про виконання митних формальностей, сформованих за результатами оцінки ризику за МД із застосуванням системи управління ризиками;

- перевірка правильності нарахування митних платежів, правильності заповнення граф 47 та В митної декларації (у даному випадку митні платежі нараховані правильно; мито складає – 83989 грн. 67 коп.; ПДВ – 352756 грн. 62 коп.);

- завершення митного оформлення шляхом:

внесення за допомогою автоматизованої системи митного оформлення до електронної митної декларації відмітки про завершення митного оформлення та номера особистої номерної печатки посадової особи підрозділу митного оформлення, яка завершила митне оформлення (в даному випадку до графи D/J «Відмітки митного органу відправлення/призначення» митної декларації №UA100020/2018/170256 (дод.А) внесено інформацію - ПМК 115/100 15.01.2018);

передавання в установлений строк електронної митної декларації до ЄАІС ДФС України.

Таким чином, при митному оформленні товару «Машини посудомийні побутові. Посудомийна машина Gorenje GV51211 (WQP8 – 7704C) вбудована, 45см,9 комплектів., А++, 6 програм арт. – 476349, - 166 шт. Посудомийна машина Gorenje CV55111 (WQP8 – GDFI1) вбудована, 45см, 10 комплектів посуду, А++, 5 програм арт. – 571917, - 80 шт. Відправник – FOGHAN SHUNDE MIDES WASHINGAP LIAN (Китай).» в митному режимі імпорту згідно з митною декларацією № UA 100020/2018/170256 (дод.А) виконувались митні формальності відповідно до наказу Мінфіну від 30.05.2012 № 631.

Під час виконання митних формальностей не застосовувались такі дії, як відмова в прийнятті ЕМД до оформлення, надання додаткових документів, пред'явлення товару для митного огляду, відмова в митному оформленні товару, задекларованого за ЕМД. Митне оформлення завершилось випуском посудомийних машин у вільний обіг.

3.4. Запобігання митним ризикам при митному оформленні посудомийних машин

Врахування та управління ризиками у будь-якій сфері діяльності є важливим завданням як для окремого суб'єкту господарювання, так і для національної економіки взагалі. В умовах розвитку міжнародних торгових відношень збільшується товарообіг, що відображається у роботі митних служб різних держав. Тому особливого значення набувають питання щодо формування ефективної системи управління митними ризиками в Україні, як у теоретичному, так і у практичному аспектах. Система управління ризиками використовується митними органами для визначення товарів, транспортних засобів, документів і осіб, які підлягають митному контролю, форм митного

контролю, що застосовуються до таких товарів, транспортних засобів, документів і осіб, а також обсягу митного контролю. [50].

Основні положення, які регламентують застосування системи управління ризиками при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів, визначені Митним кодексом України (глава 52 «Система управління ризиками») [25].

Управління ризиками - це робота органів доходів і зборів з аналізу ризиків, виявлення та оцінки ризиків, розроблення та практичної реалізації заходів, спрямованих на мінімізацію ризиків, оцінки ефективності та контролю застосування цих заходів. Під ризиком розуміється ймовірність недотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи [20].

Цілями застосування системи управління ризиками є:

- 1) запобігання, прогнозування і виявлення порушень законодавства України з питань державної митної справи;
- 2) забезпечення більш ефективного використання наявних у органів доходів і зборів ресурсів та зосередження їх уваги на окремих згрупованих об'єктах аналізу ризику, щодо яких є потреба у застосуванні окремих форм митного контролю або їх сукупності, а також у підвищенні ефективності митного контролю (областях ризику);
- 3) забезпечення в межах повноважень органів доходів і зборів заходів із захисту національної безпеки, життя і здоров'я людей, тварин, рослин, довкілля, інтересів споживачів;
- 4) прискорення митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України.

До об'єктів аналізу ризику належать:

- 1) характеристики товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України;
- 2) характер зовнішньоекономічної операції;

3) характеристика суб'єктів, що беруть участь у зовнішньоекономічній операції.

Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.07.2015 №684 «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю».

Органи доходів і зборів реалізують систему управління ризиками за допомогою профілів ризику.

За інформацією ДФС України можемо зазначити, що значна частина профілів ризику присвячена аспектам митної вартості товарів. Можна сказати, що СУР в рамках профілів ризиків замінила існуючу раніше систему митного адміністрування, що була використана на встановлення контрольних значень митної вартості за окремими категоріями товарів.

Таким чином, профілі ризику можна розглядати як ті, що виконують щонайменше, п'ять функцій:

- 1) є джерелом інформації про діяльність конкретного учасника ЗЕД або про конкретний товар;
- 2) можуть бути використаним при визначенні області ризику;
- 3) можуть бути використаним при оцінці ступеню ризику, задіяних в даних областях ризику в світлі прийнятих індикаторів ризику;
- 4) можуть бути використаним при складанні плану дій і визначенні типів перевірок, які повинні бути проведені;
- 5) можуть бути використаним при визначенні ефективності перевірок.

Аналіз діючих профілів ризику (на основі матеріалів засідань Експертної комісії із застосування системи аналізу та управління ризиками) показує, що переважна більшість діючих профілів ризику стосуються напрямку переміщення «Імпорт», що пояснюється, в першу чергу, пріоритетними напрямками митного контролю, що спрямовані на

забезпечення повноти справляння митних платежів, та загальноприйнятим підходом, коли найбільше уваги спрямовується на товари і транспортні засоби, що ввозяться в країну [50].

За даними ДФС протягом 2017 року здійснювалось наповнення автоматизованої системи аналізу та управління ризиками профілями ризику, які спрямовані на посилення контролю за повнотою сплати митних платежів під час ввезення товарів на митну територію України, за достовірністю декларування товарів тощо. За 2017 рік на засіданнях Експертної комісії із застосування системи управління ризиками затверджено 11 профілів ризику. Наразі в трьох модулях АСАУР діє понад 100 алгоритмів оцінки ризиків (профілів ризику), понад 400 підалгоритмів в рамках діючих алгоритмів, а також застосовується понад 80 тисяч комбінацій індикаторів ризику, а також велика кількість так званих «орієнтувань», побудованих на основі оперативної інформації.

У табл. 3.4 наведено інформацію про митні ризики, які найчастіше виникають при митному оформленні посудомийних машин побутового призначення.

Таблиця 3.4

**Митні ризики, які можуть виникати при митному оформленні
посудомийних машин**

Об'єкти аналізу ризику	Суть ризику
1	2
Правильність класифікації товарів згідно з УКТ ЗЕД;	Товари при їх декларуванні підлягають класифікації, тобто у відношенні товарів визначаються коди відповідно до класифікаційних групувань, зазначених в УКТЗЕД. Проводиться контроль правильності задекларованого коду з метою достовірного нарахування митних платежів.

Продовження таблиці 3.4

1	2
Правильність	Країна походження впливає на нарахування ввізного мита. Країна

визначення країни походження товарів;	походження повинна підтверджуватись сертифікатом про походження товару. Це документ, що однозначно свідчить про країну походження товару й виданий уповноваженим органом країни експорту товару. Для такої перевірки митниця може вимагати в суб'єкта підприємницької діяльності надання додаткової інформації про сертифікат чи товар, на який видано сертифікат.
Правильність визначення митної вартості товарів;	Контроль правильності визначення митної вартості товарів здійснюється контролюючим органом під час проведення митного контролю і митного оформлення шляхом перевірки числового значення заявленої митної вартості з урахуванням умов поставки, задекларованої ціни товару.
Нелогічний маршрут	Коли маршрут доставки товару від продавця до покупця складенно нелогічно.
Достовірність декларування	Декларування здійснюється шляхом заявлення за встановленою формою (письмовою, усною, шляхом вчинення дій) точних відомостей про товари, мету їх переміщення через митний кордон України, а також відомостей, необхідних для здійснення їх митного контролю та митного оформлення. При застосуванні письмової форми декларування можуть використовуватися як електронні документи, так і документи на паперовому носії.
Перше оформлення	Коли фірма чи підприємство оформляється перший раз
Інтелектуальна власність	Митний контроль і митне оформлення товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону, та ввозяться на митну територію України або вивозяться з митної території України, здійснюються в загальному порядку з урахуванням особливостей, встановлених Кодексом та іншими законами України.
Вага бруто/нетто	Вага бруто/нетто не співпадає

Отже, ступінь можливості виникнення ризиків, які пов'язані з митним оформленням посудомийних машин, дуже велика. Щоб уникнути цих ризиків необхідно чітко представляти і знати порядок проходження митних процедур для кожної операції, уважно заповнювати і ретельно готувати документи.

Для запобігання митним ризикам які виникають при митному оформленні посудомийних машин розробимо паспорт профілю ризику [9].

Першим етапом для розробки паспорту профілю ризиків для посудомийних машин присвоєння номеру - Профіль ризику №1-2018 (додаток Ж).

Другим етапом наповнення паспорту профілю ризиків є присвоєння назви профілю ризику.

Наступним етапом є визначення виду профілю ризику (в нашому випадку він електронний).

Спосіб наповнення профілю ризику – центральний.

Наступним етапом є визначення областей ризику:

- імпорт;
- недостовірна інформація про країну походження товару;
- декларування товару не своїм найменуванням;
- уникнення сплати/зменшення розміру ввізного мита.

Заниження митної вартості та митних платежів можливе у випадку, коли країною походження посудомийних машин є Китай, а в митній декларації зазначається інша країна – наприклад, одна з країн ЄС. У цьому випадку ставка ввізного мита становить 0 % відповідно до Угоди про асоціацію України з ЄС. Індикатори ризику та їх значення для профілю ризику № 1-2018 «Контроль країни походження при імпорті посудомийних машин» наведені в табл.3.5.

Таблиця 3.5

**Індикатори та їх значення для профілю ризику № 1-2018
«Контроль правильності класифікації посудомийних машин згідно з
УКТЗЕД»**

Номер індикатора	Назва індикатора	Значення індикатора
1	2	3
1	Тип митної декларації (гр.1 МД)	ІМ 40

Продовження таблиці 3.5

1	2	3
2	Код товару згідно з УКТЗЕД	8422110000

	(гр.33 МД)	
3.	Код країни походження (графа 34а)	Коди країн ЄС
4.	Код документа, що підтверджує країну походження (графа 44)	Код документа 0954

Як свідчать дані табл. 3.5, індикаторами ризику є тип митної декларації (митна декларація, оформлена для режиму імпорту), код посудомийних машин згідно з УКТЗЕД (8422110000), код країни відправлення (країни ЄС) та сертифікат про походження товару.

Профіль ризику спрацьовує, якщо за митною декларацією, оформленою в митному режимі імпорту, оформлюється товар за кодом згідно з УКТЗЕД – 8422110000– посудомийні машини, а індикатори 3 та 4 набувають встановлених значень. Профіль ризику перевіряє правильність вказаної інформації в графах 34а та 44 митної декларації, тобто достовірність даних про країну походження.

Профіль ризику формує таке повідомлення для інспектора: «Товар № 1. Можлива неправильна інформація про країну походження з метою заниження ставки ввізного мита, розміру ввізного мита та митних платежів. Здійснити перевірку документації на товар. За відсутності інформації провести митний огляд та направити товар на лабораторне дослідження»

На основі цієї інформації посадовій особі митниці пропонуються форми та обсяг контролю (необхідно користуватися Класифікатора митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011) (табл. 3.6).

Зміст паспорта профілю ризику призначений для використання виключно органами ДФС і є документом для службового користування.

Паспорт профілю ризику зберігається протягом строку дії профілю ризику, але не менше 3 років після припинення його дії.

Облік, зберігання і використання паспортів профілів ризику здійснюються відповідно до нормативно-правових актів України, які регулюють питання обліку, зберігання та використання документів, які містять службову інформацію.

Таблиця 3.6

**Перелік митних формальностей до профілю ризику №1-2018
«Контроль країни походження посудомийних машин»**

Код митної формальності	Назва митної формальності	Вид митної формальності	Поріг ступеня ризику
1	2	3	4
109-4	Перевірка правильності визначення країни походження	Обов'язкова	Незалежно від ступеня ризику
110-4	Витребування документів, які підтверджують країну походження	Обов'язкова	Незалежно від ступеня ризику
907-4	Взяття проб (зразків) товарів для проведення досліджень (аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для встановлення країни походження	У разі потреби	Незалежно від ступеня ризику

Таким чином, при митному оформленні посудомийних машин важливе значення має мінімізація митних ризиків шляхом розроблення профілю ризику «Контроль країни походження посудомийних машин», який дасть змогу запобігти невірному декларуванню відомостей про країну походження та провести правильне нарахування ввізного мита та митних платежів.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Данна робота передбачає проведення товарознавчої експертизи та проведення аналізу митного оформлення імпорту посудомийних машин. Об'єктом дослідження були посудомийні машини, які возяться на митну територію України в режимі імпорту. Товар був задекларований і проходив митне оформлення в Київській митниці ДФС.

За результатами проведених досліджень можна зробити такі висновки:

Встановлено, що світовий ринок посудомийних машин стрімко розвивається, насичується новими моделями. В Україні характерними тенденціями ринку посудомийних машин є його залежність від імпорту цієї продукції. Сектор автоматичних посудомийних машин на ринку практично на 99% зайнятий імпортною технікою. Якщо у 2013 році обсяги експорту були 23502 тис. дол. США, то у 2017 році - 15741 тис. дол. США, тобто показник експорту в порівнянні з 2013 роком знизився на 33%. З кожним роком експорт знижується.

Виробництво посудомийних машин здійснюється на ряді підприємств України з імпортних машинокомплектів. Власного виробництва посудомийних машин з повним технологічним циклом виготовлення в Україні в даний час немає.

За результатами дослідження асортименту посудомийних машин, що переміщуються через митний кордон України, встановлено, що посудомийні машини відрізняються за різними ознаками: за способом установки (окремо стоять і вбудовувані (з частковим або повним монтажем)); по розміру (повнорозмірні, компактні і вузькі); по способу нагріву води; по рівню шуму; по способу сушки; по ємності (тобто, кількості комплектів кухонного посуду і приладдя, яке можна завантажити і обробити в машині протягом одного робочого циклу).

Посудомийні машини повинні відповідати вимогам якості та безпечності. Посудомийні машини підпадають під дію Технічного регламенту енергетичного маркування побутових посудомийних машин,

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 514, який розроблено на основі Делегованого регламенту Комісії (ЄС) № 1059/2010 від 28 вересня 2010 р., що доповнює Директиву 2010/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради відносно енергетичного маркування побутових посудомийних машин. Якість та безпека посудомийних машин регламентується також за допомогою ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови».

Було розглянуто регламент проведення товарознавчої експертизи посудомийних машин, мета якої - визначення їх ринкової вартості для цілей оподаткування при митному оформленні в режимі імпорту.

Для товарознавчої експертизи посудомийних машин з метою визначення їх вартості було обрано 5 зразків цього товару різних торговельних марок та країн походження, які представлені на українському ринку: Gorenje (Китай, це товар, який декларується у МД №100020/2018/170256), BOSCH (Німеччина), BOSCH (Польща), Whirlpool (Польща), ВЕКО (Турція)..

Для ідентифікації посудомийних машин було визначено критерії, засоби та методи ідентифікації. Критеріями ідентифікації обрано: найменування, фірма-виробник, країна походження, призначення, розмір, вага, тип посудомийної машини, місткість (кількість комплектів завантаженого посуду), кількість програм, рівень шуму.

Встановлено, що всі посудомийні машини різних торговельних марок відповідають даним товаросупровідній документації. Зовнішній вигляд посудомийних машин досліджували органолептичним методом. Маркування, комплектацію посудомийних машин досліджували аналітичним методом, використовуючи товаросупровідні документи та ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови».

З метою підтвердження заявленої вартості задекларованих посудомийних машин було використано порівняльний підхід, що базується на порівнянні продукції, яка оцінюється, її споживних властивостей, з

деякими аналогічними товарами, вартість яких визначається на підставі цін, що склались в даний час на ринку. Інформація про вартість посудомийних машин була отримана з мережі Інтернет та торгівельних мереж м. Києва, таких як: «Розетка», «Ельдорадо», «Comfy». Вартісна експертиза показала що посудомийні машини, представлені на ринку України, мають широкий діапазон вартості – від 5 812 грн до 10 999 грн. За результатами товарознавчої експертизи було підтверджено вартість посудомийних машин, що була заявлена в товаросупровідній документації.

В роботі показано, що основною класифікаційною ознакою посудомийних машин є їх призначення – побутові та інші. Побутові посудомийні машини згідно з УКТЗЕД класифікуються у товарній підкатегорії 8422 11 00 00

Митна вартість посудомийних машин за митною декларацією №UA100020/2018/170256 за умовою DAT дорівнює фактурній і складає 1679793 грн. 43коп. Такі витрати як витрати на страхування, транспортування, навантаження товарів, роялті, комісійні та брокерські послуги в даному випадку не враховувались Також були нараховані митні платежі: мито складає – 83989 грн. 67 коп.; ПДВ – 352756 грн. 62 коп.

При митному оформленні посудомийних машин важливе значення має мінімізація митних ризиків шляхом розроблення профілю ризику «Контроль країни походження посудомийних машин», який дасть змогу запобігти невірному декларуванню відомостей про країну походження та провести правильне нарахування ввізного мита та митних платежів.

Виходячи з виконаних завдань, можна надати наступні пропозиції:

- з метою недопущення ввезення на митну територію України посудомийних машин з порушенням прав інтелектуальної власності, виробникам посудомийних машин звернутися до ДФС України стосовно внесення до Реєстру об'єктів захисту прав інтелектуальної власності відповідних торгових марок посудомийних машин;

- з метою запобігання митним ризикам при імпорті посудомийних машин (невірна класифікація товару згідно з УКТЗЕД, заниження митних платежів) митним органам посилити контроль за ввезенням на митну територію України посудомийних машин шляхом розроблення та впровадження в практику їх митного оформлення профілів ризику.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. База даних Організація Об'єднаних Націй – Режим доступу: <https://comtrade.un.org>.
2. Безпечність непродовольчих товарів. – Режим доступу: <http://www.google.com.ua/url>
3. Власова А.В. Основи товарознавства непродовольчих товарів : [навч. посіб.] / А.В. Власова. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
4. Галько С. В. Класифікація товарів як інструмент транспарентності міжнародної торгівлі / С. В. Галько, В. В. Осієвська // Товари і ринки. –2016. – № 1. – С. 32–47.
5. Галько С. В., Терещенко С. С. Управління ризиками під час митного контролю товарів // Товари і ринки. –2011.– №1. – С. 43 –49.
6. Галько С. В. Модель аналізу ризиків під час митного контролю товарів і транспортних засобів // Вісник Академії митної служби України. Серія: «Економіка». – 2011. –№2 (46) – С. 47–53.
7. Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України: Постанова Кабінету Міністрів України №1031 від 05.10.2011 р. (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1031-2011-%D0%BF>.
8. Деякі питання реалізації принципу «єдиного вікна» під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2016 № 364 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/364-2016-п>.
9. Дорофєєва Л.М. Проблемні питання правового забезпечення та організації здійснення експертиз у митній справі. – Режим доступу: http://pap.in.ua/3_2017/38.pdf
10. ДСТУ 3373-96 (ГОСТ 30464-97) «Машини посудомийні побутові. Загальні технічні умови». - Введ. 1998-07-01. – К.: Держспоживстандарт, 1999. – 10 с.

11. ДСТУ 4179-2003. Рулетки вимірювальні металеві. Технічні умови. - [Чинний від 13-05-2003]. - К.: Держспоживстандарт України, 2003. – 18 с.

12. ДСТУ EN 45501:2007 Прилади неавтоматичні зважувальні. Загальні технічні вимоги та методи випробувань. - [Чинний від 01-01-2008]. - К.: Держспоживстандарт України, 2008. – 76 с.

13. Зовнішня торгівля України із зазначенням основних країн – контрагентів / Державна фіскальна служба України. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/f3>.

14. Зовнішня торгівля України із зазначенням основних країн-контрагентів// Митна статистика ДФСУ – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/ms/f3>.

15. Карпенко Г.Л. Щодо проблемних питань експертної роботи у митній справі : / Г.Л. Карпенко // Актуальні проблеми держави і права: Зб. наук. праць. – Одеса: Юрид. л-ра, 2006. – Вип. 30. – С. 50-54.

16. Коломієць Т. М. Методологічні засади визначення ринкової вартості товарів при товарознавчій експертизі / Т. М. Коломієць, Л. В. Черняк //Товари і ринки. - 2016. - №1. – С.1-8

17. Коломієць Т. Методологічні засади ідентифікації товарів / Т. Коломієць, Н. Мережко, В. Осієвська //Товари і ринки. - №2. – 2012. – С. 48-53.

18. Коломієць Т.М. Методологічні засади визначення ринкової вартості товарів при товарознавчій експертизі //Т.М. Коломієць, Л.В. Черняк // Товари і ринки. – 2016. - №1. – С. 86-96

19. Коломієць Т.М. Експертиза товарів : [підручник] / Т.М. Коломієць, Н.В. Притульська, О.Л. Романенко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 274 с.

20. Кунев Ю.Д., Ващенко Л.В. Система управління ризиками в митній справі: сутність і зміст/ Ю.Д. Кунев, Л.В. Ващенко// Збірник тез науково-практичної заочної конференції. – Хмельницький. - Державний науково-дослідний інститут митної справи, 2014.- С.21-23.

21. Мартинюк В. Митна складова економічної безпеки держави: наукове обґрунтування та оцінка сучасного стану / Мартинюк В. // Наука молода. – 2009. - № 11. – С. 118-123.

22. Мельник Т. Тарифне регулювання у контексті членства України у СОТ / Т. Мельник // Вісник КНТЕУ. — 2009. — № 2. — С. 5 — 12.

23. Митна політика та митна безпека України/ монографія; за заг.ред. П.В. Пашка, І.Г. Бережнюка. – Хмельницький : ПП. Мельник А.А., 2013. – 338 с.

24. Митна справа: підручник / П.В. Пашко, Н.В. Мережко, О.В. Рождественський ; за заг. ред. П.В. Пашка. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 548 с.

25. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змінами). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

26. Михайлов В.І. Товарознавство електро побутових товарів: [підручник] К.: ВЦ КДТЕУ, 1999. – 232 с.

27. Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: Наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р., № 53/5.

28. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. Структура Департаменту податкових та митних експертиз. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/pro-sfs-ukraini/struktura-/spetsializovan-departament-/spetsializovana-laboratoriya>

29. Пашко П.В. Митна безпека : монографія / П.В. Пашко. – Одеса : Пласске, 2009. – 628 с.

30. Пашко П.В. Митні інформаційні технології / П.В.Пашко. – К.: Знання, 2011. – 391 с.

31. Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними: Постанова Кабміну України від

21.05.2012р. №451 (зі змінами). – Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/451-2012-п>.

32. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій:
Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 (зі змінами). –
Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-п>.

33. Пісной П.Я. Державна митна служба України на шляху аналізу та управління митними ризиками / П.Я. Пісной // Збірник наукових праць «Ефективність державного управління». – 2009. – Вип. 18/19. – С. 344-353.

34. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами). - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

35. Положення про Департамент податкових та митних експертиз ДФС: Наказ ДФС від 25.01.2017 № 39 // Офіц. сайт ДФС – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/>.

36. Порядок справляння плати за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них від 23.10.17р. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1385-17>

37. Технічний регламент енергетичного маркування побутових посудомийних машин: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 514. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-2015-%D0%BF>

38. Посудомийна машина – Режим доступу: <http://ukrbukva.net/73152-Posudomoechnaya-mashina.html>.

39. Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму: Наказ Мінфіну України від 31.05.2012 №657 (зі змінами). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12>.

40. Про Державну фіскальну службу України: Постанова Кабміну України від 21.05.2014 №236. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/236-2014>.

41. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitnezakonodavstvo/nakazi/62422.html>.

42. Про затвердження Класифікатора ДФС, митниць ДФС та їх структурних підрозділів: Наказ ДФС України від 19.01.2017 №26. - Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitnezakonodavstvo/nakazi/70989.html>.

43. Про затвердження класифікації країн світу: Наказ Державної служби статистики України від 30.12. 2013 № 426. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2013/426/426_2013.htm.

44. Про затвердження Методики товарознавчої експертизи та оцінки непродовольчих товарів: Наказ Міністерства юстиції України від 24.11.2003р. №142/5/2092 – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/z1074-03/page>.

45. Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003р. №1440. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-п>.

46. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабміну України від 21.05.2012 №428. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п>.

47. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про

взяття проб (зразків) товарів та висновку: Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16>.

48. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України 30.05.2012 № 631 (зі змінами). – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>.

49. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.

50. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю : Наказ Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684. – Режим доступу: [http:// zakon.rada.gov.ua/go/z1021-15](http://zakon.rada.gov.ua/go/z1021-15).

51. Про затвердження Порядку передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС та форм актів про передання проб (зразків) товарів, про повернення проб (зразків) товарів, про знищення (утилізацію) проб (зразків) товарів: Наказ Міністерства фінансів України від 28.08.2016 № 699 – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1173-16>.

52. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ ДФС від 09.06.2015 № 401. – Режим доступу:<http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63754.html>.

53. Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення від 24.05.12р. Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0984-12>

54. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 №959-ХІІ. Режим доступу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

55. Про Митний тариф України : Закон України від 19.09.2013р. №584-VII (зі змінами). Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584-18>.

56. Про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція) : Міжнародна конвенція від 18.05.1973 р. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_643.

57. Розрахунок митних платежів – Режим доступу : <http://broker-service.com.ua/htmlPages/104/menuid/103>.

58. Структура Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності // Офіц. сайт ДФС – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/klasifikatsiya-tovariv/62667.html>.

59. Сумарний обсяг імпорту та експорту окремих груп товарів за кодами УКТЗЕД / Державна фіскальна служба України. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/ms/f2a>.

60. Скорик Т.В. «Товарознавча експертиза посудомийних машин» у частині збірника наукових статей»./ Т.В. Скорик // Збірник наукових статей студентів КНТЕУ «Управління безпечністю, якістю та експертиза товарів» Ч. / відп. ред. В.А.Осика. – К : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – Ч. 2. – С. 236-243

61. Теоретичні основи товарознавства : підручник / за заг. ред. проф. Ю.Т. Жука. – Львів : Компакт-ЛІВ, 2009. – 480 с.

62. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

63. Умови поставки Інкотермс-2010 – Режим доступу: <http://www.umniylogist.ru/inkoterms-2010.html>.